

Vokietija ir Rusija Ispėjo Lietuvą

ISAKĖ LAIKYTI INTERNUOTUS LENKUS LIETUVOJE

Talkininkai norėjo pasiūsti 25,000 lenkų Suomijon

PARYŽIUS, Francuzija, sausio 23. — Talkininkai, britai ir francuzai, turėjo planą pasiūsti į Suomiją 25,000 lenkų kareivių, kurie, Lenkijai suklupus, perėjo Lietuvos sieną ir tapo Lietuvoje internuoti.

Žinoma, kad Pabaltijo respublikos — Lietuva, Latvija ir Estija — slapta simpatizuoja suomiams. Nes jos mato, kad jų likimas, jų nepriklausomybė siejasi su suomių nepriklausomybe.

Taigi talkininkai planavo pasiūsti internuotus lenkus į Lietuvą ir Estiją, o iš čia tokius ar kitokius būdais nugabenti juos į Suomiją.

Bet Rusija ir Vokietija išpėjo Lietuvos vyriausybę laikyti internuotus lenkus Lietuvoje. Talkininkų planai tapo užblokuoti.

Rumunijos valdžiai šiomis dienomis irgi teko aiškintis, koks Mat, Vokietija pareiškė protestą dėl to, kad Rumunija leid-

žianti daugeliui lenkų išsikraustyti ir vykti į Suomiją. Užsienio reikalų ministeris Gasti i Suomiją 25,000 lenkų kareivių, kurie, Lenkijai suklupus, perėjo Lietuvos sieną ir tapo Lietuvoje internuoti.

Kiek didesnio svetimšalių savanorių skaičiaus atgabenimas į Suomiją iš pietų Europos arba iš Francuzijos yra veik įmanomas. Dalykas toks, kad Vokietija ir Rusija išpėjo švędus ir norvegus neleisti per savo žemių svetimšalių savanorių Suomijon. Švedai ir norvegai turi omenyje išpėjimus ir stengiasi nenusikalsti diktatoriams. O jeigu talkininkai su-

manytų gabenti pagalbą Suomijai per Petsamo ir Murmanską, tai jau jiems tektų gaben-dienomis irgi teko aiškintis, koks Mat, Vokietija pareiškė protestą dėl to, kad Rumunija leid-

WASHINGTON, D. C. — Senatorius William E. Borah kunas nešamas į kapitoliją.

Vokietijos kariuomenė patruliuoja Rusijos geležinkelį

BUCHAREST, Rumunija, sausio 23. — Vokietija gauna iš Rumunijos aliejų, kviečius ir kitokias reikmenas. Reikmenos gabenamos geležinkeliu, kuris eina iš Rumunijos per buvusią Lenkiją, dabar priklausančią Rusijai.

Hitlerio vyriausybė nusiskundė sovietams, kad geležinkelio darbininkai esą neištikimi, kad jų nuotaka priešinga naciams. Taigi sovietai leido nacių kariuomenei patruliuoti geležinkelį iki pat Rumunijos sienos, nors teritorija ir priklauso Rusijai.

Daugiau: Rusijai teko Rumunijos pasieny Lenkijos aliejaus laukai: sovietai sutikę pavesti vokiečių priežiurai ir operavimą aliejaus šulinį.

Vokiečiai elgiasi žiauriai su lenkais

VATIKANO MIESTAS, Italija, sausio 23. — Per Vatikaną radiją antradienį pranešta, kad vokiečiai žiauriai elgiasi su lenkais ir žydas Lenkijoje. Kalbėtojas, anglas jėzuitas, aiškino, kad 70-ies nušimčių lenkų ir žydų gresia badas ir kad vokiečiai maisto reikmenas iš Lenkijos gabena į Vokietiją.

CHICAGAI ir apylinkėi federalio oro biuras šiai dienai pranešauja:

Daugiausia apsiniaukę: žymiai šalčiau; saulė teka 7:11 v. r., leidžiasi 4:54 v. v.

Belgija renduoja Vokietijai 150 vagonų kasdien

PARYŽIUS, Francuzija, sausio 23. — Belgija kasdien renduoja Vokietijai po 150 geležinkelio vagonų. Tačiau ji renduoja šituos vagonus tik Vokietijos anglams ir koksui jai atgabenti. Vokietija norėtų gauti iš Belgijos kur kas daugiau vagonų. Ji norėtų kur kas daugiau jų renduoti, nes jos geležinkelio inventorius nusidėvėjo.

Žymus čekas pabėgo į užsienį

BELGRADE, Jugoslavija, sausio 23. — Į užsienį iš Pragos išvyko Jaromir Necas, žinomas Čekijos veikėjas.

Praei ty jis yra buvęs vienas Čeko-Slovakijos socialdemokratų vadų, Čeko-Slovakijos seimo narys ir tarptautinio darbo biuro pirmininkas. Kai Hitleris sudraskė Čeko-Slovakiją, Necas pasiliko Čekijoje. Jis net sutiko veikti nacių proteguojamojo čekų vyriausybėsje.

Naciai mėgino Necas vardą pavartoti kaip pavyzdį Čekijos darbininkams, kad štai ir jis "kooperuojas" su vokiečiais. Bet Necas jau pabėgė į Francuziją.

Planuoja įvesti porcijų importo į namus reikmenoms

BUCHAREST, Rumunija, sausio 23. — Rumunijos vyriausybė planuoja įvesti paskirstymą porcijomis importuojamų maisto reikmenų, kaip kavos, arbatos, ryžių ir kakao, už kurias reikia mokėti grynais pinigais svetimoms šalims. Rumunija stengiasi juo daugiau savo valiutos palaikyti namje.

Britanijos nutarimas užgavo Kubos cigarų pramonę

HAVANA, Cuba, sausio 23. — Britanija nutarė imti daugumą tabako iš Turkijos ir iš Balkanų šalių. Naturalu: su Turkija talkininkai yra padarę sutartį, jei Balkanuose kiltų karas, laukiama Turkiją ir kai kurias kitas šalis kariaujant talkininkų pusėje.

Bet Britanijos nutarimas užgavo Amerikos tabako pramonę, nes į Angliją iki šiol būdavo siunčiama daug Amerikos tabako. Be to, užgaus Kubos tabako pramonę, ypatinai Kubos cigarų išdirbimą. Praei ty Kuba pasiūsdavo Anglijon kas metai už \$1,718,375 cigarų.

Holandijoje bus įvesta cenzura žinioms

AMSTERDAM, Holandija, sausio 23. — Valdžios spaudos biuras painformavo svetimų šalių korespondentams, kad bus įvesta cenzura žinioms siunčiamoms iš Holandijos užsienio spaūdai.

Cenzuruojami bus gandai, spėjimai ir pranešimai apie šalies apsaugos paruošimus, apie laikyseną neutralumo klausimais, taipgi toki pranešimai, kurie gali sukelti nepalankumo Holandijai draugingose šalyse.

Protestuoja Amerikos laivų sulaikymą

WASHINGTON, D. C., sausio 23. — Jungt. Valstijos pasiuntė antrą stiprią notą Britanijai. Jos protestuoja ilgą Amerikos laivų sulaikymą Gibraltare. Kuomet britai patikrina Italijos laivus į keturias dienas, tai, protestas sako, Amerikos laivai sulaikomi visą dieną po dvyliką dienų. Amerikos notos reikalauja tokią nelygybę pašalinti.

KARO ŽINIŲ SATRAUKA

WASHINGTON, D. C., sausio 23. — Jungt. Valstijų valdžia įteikė Britanijai stiprią notą. Jungt. Valstijos sako, jogei Britanija sulaiko jų laivus, patikrindama prekes, tris kartus ilgiau, negu sulaiko Italijos laivus.

LONDONAS, Anglija, sausio 23. — Britanijos ekonomijos ministerija neoficialiai pareiškė, kad Italijos laivais gabenamas prekes yra lengviau patikrinti, be to, italų laivų vadovybė rodo daugiau kooperavimo, negu Jungt. Valstijų. Taigi italų laivų prekės buna greičiau patikrinamos, ne kad Jungt. Valstijų.

PARYŽIUS, Francuzija, sausio 23. — Talkininkai norėjo pasiūsti į Suomiją 25,000 lenkų kareivių, kurie yra internuoti Lietuvoje. Tačiau Rusija ir Vokietija išpėjo Lietuvą neleisti lenkams Suomijon vykti.

PARYŽIUS, Francuzija, sausio 23. — Lenkų seimas ištrėmime išrinko Lenkijos prezidentu Ignacę Padarewskį ir prižadėjo Lenkijai tikrai demokratiską sątvarką, kai ji atgaus nepriklausomybę.

HELSINKIS, Suomija, sausio 23. — Suomijos komunikatas sako, kad rusų ofensyvas Ladoga ežero srity po dviejų dienų suklupo. Rusai turėjo didelių nuostolių.

COPENHAGEN, Danija, sausio 23. — Pranešama, Vokietija iki šiol netekusi 35 submarinų. Nuostoliai ji padengė pastatiusi tūlą skaičių naujų igulos narių tarp 10 ir 14 submarinų iš Rusijos.

VELESNIEJI PRA-NEŠIMAI

—Raudonosios armijos atakos šiaurėje nuo Ladoga ežero atmuštos. Bet rusų lėktuvai antradienį daugiau civilijų Suomijos gyventojų žmūsę nei kuomet nors praei ty vienos dienos atakose.

—Washington atstovų rumai leido Dies ne-amerikoniškai veiklai tyrinėti komitetui dar vienus metus darbuotis.

—Britanijos valdžia atmetė J. Valstijų protestą dėl ilgo sulaikymo Amerikos laivų.

—Paskendo Britanijos karolaisvas naikintuvas (destroyer).

Japonija reikalauja sugrąžinti paimtus vokiečius

TOKIO, Japonija, sausio 23. — Užsienio reikalų ministeris Arita pasakė, kad Japonija reikalauja britus sugrąžinti 21-ą vokiečių jureivį, kurį Britanijos karo laivas paėmė iš japonų laivo. Vokiečius japonų laivas vežė iš Jungt. Valstijų. Jie buvo paskandinto Vokietijos laivo Columbus igulos nariai ir tikėjosi pasiekti Rusijos uostą, o iš čia sugrįžti į Vokietiją.

Reikalauja sulaikyti lenkų bėgimą į Vengriją

BUDAPEST, Vengrija, sausio 23. — Gautais čia pranešimais Vokietijos vyriausybė kreipėsi į Slovakiją reikalavimu uždaryti sieną lenkams, kurie nori į Vengriją. Mat, iš Slovakijos lenkai per-eina į Vengriją.

Iš Vengrijos gi lenkai ke-liauja toliau — į Francuziją arba vyksta, kaip savanoriai, į Suomiją. Suprantama, lenkų bėgimas į Vengriją nepatinka nē Hitleriui, nē Stalinui.

Italija skubina gamininti amuniciją

ROMA, Italija, sausio 23. — Italijos ministerių kabinetas užgyrė projektą biliaus, kuris yra taikomas amunicijos gamybei paskubinti. Bilius duoda pirmenybę amunicijos užsaky-mams įmonėse išpildyti, nors privatus kontraktai joms būtų buvę ir pirmiau duoti.

Pasigendama 70 italų laivo igulos narių

GENOA, Italija, sausio 23. — Antradienį pranešta, kad užsidedusio italų pasažierinio laivo Orazio 500 pasažierių ir igulos narių tapo išgelbėti. Pasigendama dar 70 žmonių, daugumoj igulos narių.

SUOMIAI ATMUŠE SMARKIAS RUSŲ ATAKAS

HELSINKIS, Suomija, sausio 23. — Suomijos komunikatas, išleistas antradienį, sako, kad rusų atakos prieš Mannerheimo liniją Karelijos sąsiaury, o taipgi į šiaurės rytus nuo Ladoga ežero tapo atmuštos. Pirmesni pranešimai davė

suprasti, kad rusai metė naujas jėgas šiuose frontuose į mušius. Daryti net išvedimai, kad rusai mėgins ir brangiausią kainą sulaužyti Suomijos pasipriešinimą. Antradienio gipranešimai kalba, jogei rusų ofensyvas sulužės.

Susirupinę Jungt. Valstijų-Japonijos santykius

WASHINGTON, D. C., sausio 23. — Ateinantį penktadienį, sausio 26, išsibaigia Jungtinių Valstijų ir Japonijos prekybos sutartis. Nauja sutartis dar nepadaryta.

Antradienį Japonijos ambasadorius atlanke valstybės departamentą. Jis paklausė departamento, kokie bus Jungt. Valstijų-Japonijos santykiai kai sutartis išsibaigs. Gavo esmę tokį atsakymą: santykiai priklausys nuo to, kokias teises japonai duos amerikiečiams Kinijoje — toj Kinijos daly, kurią kontroliuoja Japonija.

Angliakasių unija laiko konferenciją

COLUMBUS, Ohio, sausio 23. — Čia prasidėjo angliakasių unijos — United Mine Workers Union — konvencija.

Unija buvo suorganizuota 1890 metais. Taigi šimet yra jos 50 metų sukaktuvės.

Sakonia, konvencija gavusi apie 1,800 rezoliucijų. Bus darbo jas sugrupuoti ir išrinkti tas jų, kurias teks konvencijai svarstyti.

Byloms priešasčių nesunku surasti

PENNSAUKEN, N. J., sausio 23. — Taip, jeigu norit bylotis, tai bylą iškelti nesunku. Ne pavyzdys: Šiame miestely Bob ir Eleanor Greening mokinas namie. Kartu su jais mokinas aštuoni kiti vaikai. Visi turi pasisamde mokytoją.

Į miestelio mokyklą vaikai neprimami todėl, kad jų tėvai atsisakė įskiepyti juos nuo raupų. Savo keliu tėvai iškėlė mokyklų tarybai bylą teismuose. Kadangi vaikai neprimami į viešąją mokyklą, tai jų tėvai pareikalauja \$200,000 atlyginimo iš mokyklų tarybos.

Sužalojo rusų šarvuotį

STOCKHOLM, Švedija, sausio 23. — Gautas iš Helsinkio pranešimas sako, kad pereitą sekmadienį suomių lėktuvai metė bombas į sovietų Rusijos laivyno bazę Kronštadtą ir sunkiai sužalojo šarvuotį Marat ir vieną kreiserį.

Browder jaučiasi pagerbtas

NEW YORK, N. Y., sausio 23. — Pirmadienį federalus teismas paskyrė Earl Browderiui, Amerikos komunistų partijos sekretoriui, bausmės 4 metus kalėti ir \$2,000 sumokėti. Browder buvo kaltinamas falsvų pasportų vartojimu.

Tą pačią dieną vakare komunistų vadas kalbėjo masiniam mitingui Madison Square Garden pastate. Browder pareiškė: teismo bausmė esanti jam garbė.

Bet Browder ketina apeliuoti teismo sprendimą į aukštesnę instanciją; kitaip tariant, jis nemori garbės.

Browder nusiskundė, kad praei ty komunistai rėmė Naująją Dalybą, o dabar ji persekioja valdžios atstovai.

Nuėmė 26,000 skelbimus pagal vieškelius

CHARLESTON, W. Va., sausio 23. — Jau eilę metų daug nusiskundimų valdžios įstaigos gaudavo dėl to, kad pagal vieškelius yra pastatyta virtinės lentų su skelbimais. Šitie skelbimai, protestuotojai sakydavo, tiesiai teršia gražias apylinkes ir gražius vaizdus.

Pranešama, paskutiniu metu laiku West Virginijoje nuimta 26,000 skelbimų iškabų pagal vieškelius.

Truksta kortų

UKMERGE. — Jau kuris laikas Lietuvos bankas neturi laikas Lietuvos bankas neturi parduoti kortų, nors pareikalauja \$200,000 atlyginimo iš mokyklų tarybos.

"NAUJIENŲ"
Radio Programai
Pradedant Gruodžio 31 d. ir per ištisus 1940 metus
"NAUJIENOS" duos Radio programus
kiekvieną sekmadienį
nuo 11:00 iki 11:30 val. ryto, iš stoties
W.G.E.S., 1860 kilocycles.

Vilniaus atgavimo kovos ir žygiai

Vilniaus vardas yra neišskiriamai surištas su Lietuvos praeitimi. Per šešis šimtus su viršum metų Vilnius visą laiką buvo mūsų tautos ir valstybės politiniu, ekonominiu ir kultūriniu centru. Jis buvo mūsų tautos kovų ir žygių pradžia ir pabaiga. Vilnius milžinišką vaidmenį vaidino ne tik Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos žydėjimo metais. Ir vėliau šiame mieste koncentravosi svarbiausios tautos pajėgos. Tiesa, Vilniaus politinis vaidmuo, vykstant Senajai Lietuvai, mažėjo, bet už tai mūsų tautinio atgijimo metais Vilnius virto tuo židiniu, kuris Lietuvai švietė kelią į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą. Nuo to momento lietuvių tautos akys visiems amžiams atsigrįžo į Vilnių. Vilniuje buvo varomi svarbiausi mūsų valstybės atkūrimo darbai. Čia 1905 m. gruodžio 4-5 d. įvyko Didysis Vilniaus Seimas, čia 1917 m. rugsėjo 17-21 d. buvo suaukta Lietuvių Konferencija, Vilniuje 1918 m. vasario 16

d. paskelbta Lietuvos nepriklausomybė. Tų pačių metų lapkričio 11 d. Vilniuje įsikūrė pirmoji mūsų valstybės vyriausybė, o lapkričio 23 d. įsak. kar. čia pradėjo oficialiai organizuotis mūsų kariuomenė. Tuo metu Vilnius yra Lietuvos valstybės ir Lietuvos kariuomenės atskirumo centras. Kadangi atskirusioji Nepriklausomoji Lietuva yra vienintelė ir tiesioginė Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos įpėdinė ir jos teisių paveldėtoja, todėl kaip anais laikais, taip ir dabar Vilnius iš pat pirmųjų dienų liko mūsų valstybės sostine. Tačiau sostinės garbe ir pareigomis neilgai jam teko didžiulis: Vilnius netrukus pateko svetimųjų vergovės ir iš jos išsilaisvino tik šių metų spalio 10 d. Lietuvai ir Sovietų Sąjungai Maskvoje pasirašius Vilniaus ir Vilniaus srities Lietuvos Respublikai perdavimo sutartį.

Vilnius lenkų vergovėje išbuvo 19 metų. Per tą laiką lietuvių tauta varė savo valstybės sostinės išvadavimo aršią ir atkaklią kovą. Vilniaus atgavimo kova ėjo triniis svarbiausiais frontais, būtent, militarinėmis kautinėmis, diplomatiniais žygiais tarptautinėse institucijose ir lietuvių tautos moralinėmis jėgomis. Šitie kovos frontai turi nenutraukiamo tarpusavio ryšio, nes jie ėjo vienas po kito, o neretai kova buvo išplečiama kartu ir visuose trijuose frontuose. Vilniaus atgavimas mums duoda progos šiek tiek žvilgtelti į

lietuvių tautos kovas ir žygius, kurie buvo skirti šimtametės istorinės sostinės susigrąžinimui.

1. Militarinės Kovos

Vokiečiams, pralaimėjusiems Didįjį karą, traukiantis iš Lietuvos, jų pėdomis žygiavo raudonoji kariuomenė 1918 m. gruodžio 30-31 d. raudonoji kariuomenė užėmė švenčionis ir pradėjo veržtis Vilniaus kryptimi. Mūsų kariuomenė, vos tik pradėjusi organizuotis, negalėjo rimtai pasipriešinti. 1919 m. sausio 2 d. iš Vilniaus į Kauną persikėlė mūsų vyriausybė. Vilniuje liko maža mūsų karių savanorių grupė. 1919 m. sausio 1 d. mūsų savanoriai Gedimino pilies bokšte išklė lietuvišką tautinę trišpalvę vėliavą, kuri plevėavo ligi sausio 6 d. Sausio 5 d. vakare Vilnių užėmė raudonoji kariuomenė.

1919 m. balandžio mėn. mūsų kariuomenė jau artinosi prie Vilniaus, tačiau lenkai, iš pietų spausdami raudonąją kariuomenę, užbėgo mums už akių ir balandžio 19 d. užėmė Vilnių.

Lenkų kariuomenė turėjo tikslą ne tik iš savo teritorijos išmesti bolševikus, bet ir okupuoti visą Lietuvą. Todel, užėmę Vilnių, lenkai veržėsi mūsų krašto gilumon. Nuo šio momento prasidėjo ilgos mūsų kovos su lenkais.

Lenkams užėmus Vilnių, Didįjį karą laimėjusių valstybių santarvininkų komisija nustatė pirmąją Lietuvos-Lenkijos demarkacijos liniją, kuri ėjo: Lynas — Augustavas — Augustavo perkasas — Sopockinė — Pervalka — Ratnyčia — Varėna — Varėnos — Vilniaus — Daugpilio geležinkelis — Kazlaizna. Taigi, Vilnius liko lenkų valdžioje. Bet šią demarkacijos liniją lenkai buvo nepatenkinti ir ją tuojuo savavališkai sulaužė, užimdami kai kurias mūsų pusėje buvusias vietas. Lietuvos vyriausybė įteikė protestą Santarvės Aukščiausajai Tarybai, kurios vardu maršalas Fošas lenkams įsakė atitraukti savo kariuomenę ligi nustatytos demarkacijos linijos. Tačiau lenkai įsakymo neklauso. Užot tą įsakymą įvykdė, jie dar puolė Utenos-Aluntos bare mūsų kariuomenės dalių užnugarį. Rugsėjo 3 d. santarvininkai nustatė antrąją lietuvių-lenkų demarkacijos liniją, kuri dar toliau pasistūmėjo į mūsų teritoriją, negu buvusi nustatyta pirmoji linija. Lenkams atiteko Suvalkai. Ir antrosios demarkacijos linijos lenkai nesilaikė. Ją laužydami, užėmė Seimus, Punkską ir Vyžainį. Po kelių dienų buvo nustatyta jau trečioji demarkacijos linija: Vyžainis — Liubavas — Punkskas — Seinas — Berzykai — Budviečiai — Varėna — Varėnos — Vilniaus — Daugpilio geležinkelis. Šitoji linija išsilaikė ligi 1920 m. liepos mėn., kai raudonoji kariuomenė lenkus priverė trauktis ir aplėisti Vilnių.

Lenkams traukiantis, kelias į Vilnių mūsų kariuomenei darėsi laisvesnis. Tačiau atsitraukdami, lenkai, tarp Viesio ir Lentvario mūsų kariuomenei kelią pastoję ugnimi, o netrukus prie Vilniaus sudengino ir vakos tiltą. Todel liepos 15 d. į Vilnių atžygiavusi mūsų kariuomenė jau ten rado raudonąją armiją, kuri tačiau rugsėjo 26 d. miestą perdavė mūsų karinei valdžiai. Lietuvos kariuomenė užėmė pabėgę Maskvos taikos sutartimi nustatytos sienos. Tuo metu jau buvo vėlyu, kad Vilnius lenkų daugiau nebėbus puolamas, ypačiai, kad Lietuva buvo paskelbusi savo neutralumą Lenkijos ir raudonosios armijos kovose.

Bet šios vilys neišpildė. Lenkai, atstumdami raudonąją ar-

miją nuo Varšuvos, rugsėjo 28 d. užėmė mūsų priklausiusį Augustavą, o po trijų dienų — Suvalkus ir Seinus. Mūsų kariuomenė, sukoncentravusi jėgas, lenkus puolė Augustavo kryptimi. Nuo šiol prasidėjo mūsų sunkios kovos su stipresnėmis lenkų jėgomis.

1920 m. rugsėjo 15 d. Kalvarijoje prasidėjo lietuvių ir lenkų derybos, kurių tikslas buvo taikiai būdu išspręsti abiejų valstybių ginčus. Tačiau paliaubų metu lenkai sukoncentravo savo jėgas ir rugsėjo 22 d. pradėjo puolimą Seinų ir Druskininkų kryptimi. Mūsų kariuomenės mokesčiai jėgos ir, bet to, staiga užpultos, negalėjo atlaikyti. Jie persikėlė į Nemuno dešinįjį krantą ir užėmė Gardiną. Tačiau tuo metu ir lenkams tolimesnė karo eiga nebuvo paaiškėjusi. Todel Lenkija rugsėjo 29 d. pradėjo Suvalkose su Lietuva taikos derybas. Derybų eiga ypatingai sunkumų nesukėlė ir spalio 7 d. sutartis buvo pasirašyta. Pagal ją Vilnius ir Vilniaus-Seinų kraštas turėjo atitekti Lietuvai.

Bet Suvalkų derybų metu lenkai organizavo naują didelį puolimą prieš Vilnių. Spalio 8 d. gen. Želigovskis, pasivardinęs sukilėliu, o iš tikrųjų maršalo Pilsudskio įsakytas, puolė Vilniaus kryptimi. Rytąsieną, t. y. spalio 9 d., lenkai Vilnių užėmė ir pradėjo veržtis gilyn į mūsų teritoriją šiaurės vakarų kryptimi. Šitas lenkų veržimasis sudarė rimtą

pavojų Lietuvos nepriklausomybei. Mūsų tauta ir kariuomenė įtempė visas jėgas. Aršios kovos fronte ėjo visą spalio mėnesį. Lenkai ypačiai smarkų puolimą išplėtė lapkričio mėn. Jie pralaužė mūsų frontą ir buvo prisiartinę prie Ukmergės. Bet lapkričio 19-21 d. mūsų kariuomenė ties Širvintais-Giedraičiais lenkams kirtė smarkų smugį ir priešas pradėjo trauktis. Musiškaiai intensyviai persekiojo besitraukiančius lenkus. Kelias į Vilnių atrodė laisvas. Tačiau čia įsikišo Tautų S-gos k-j-a, kuri reikalavo sustabdyti karo veiksmus. Lietuva reikalavimą įvykdė. Tautų S-gos komisija lapkričio '29 d. tarp Lietuvos ir Lenkijos nustatė neutralią zoną, kurios viduriu ėjo buvusios administracijos linija. Tuo metu militariniai veiksmai su lenkais, Tautų Sąjungai reikalaujant, buvo nutraukti, nors Vilnius ir Vilniaus-Seinų kraštas liko prieš okupaciją. Lietuva tikėjosi Vilnių atgauti taikingu keliu, manydama, kad Tautų Sąjunga privers lenkus iš mūsų teritorijų pasitraukti. Nuo čia prasidėjo ilga, sunki ir, galima sakyti, nedavusi rezultatų vaisy diplomatinė kova dėl Vilniaus atgavimo.

(Bus daugiau)

NAUJIENŲ METINIS KONCERTAS Kovo 31 d., 1940

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 0700

Dykai koplyčios visose Chicago dalyse

Klauskite mūsų radijo programą Antrodienės ir Šeštadienio nakties, 1940 val. ryto 8 W. E. I. P. stoties (1400 K.) su POVELY SALTIMERU.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI
Chicagos,
Cicero
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance
Patarnavi-
mas Dieną
ir naktį

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 West 23rd Place Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS

4704 So. Western Avenue Phone Lafayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 Lituania Avenue Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS

6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVICIUS

1348 S. California Avenue Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted Street YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 West 46th Street Yards 0782

S. P. MAZEIKA

3319 Lituania Avenue Yards 1139

Nemokės mokesčių

SVENCIONELIAI — Patirta, kad šiemet ukininkai atleidžiami nuo mokesčių, kurie buvo reikalingi sumokėti iki 1939 m. Mokesčiai bus reikalaujami tiksliai nuo 1940 m.

Mrs. A. K. JARUSZ

Physical Therapy
and Midwife
Pradėjo savaitės
Kiekvieną dieną
buna
6630 S. Western av.
Tel. Hemlock 9252
Subatoj ir Nedėlioj
Central Avenue,
Beverly Shores,
Indiana
Tel. Mich. City
2799—B3.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS
Mano 20 metų praktikavimas
jūsų garantavimas.
Optometrical Akų Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo
svaigimo, akių aptemimo, nervuotimo,
skaudamą akių karštį, atitaiso
trumparegystę ir toliaregystę. Pri-
engia teisingai akinius. Visuose at-
itikimuose egzaminavimas daromas
su elektra, parodančia mažiausią
klaidas. Specialė atyda atkreipiamą
į mokyklos vaikus. Kreivios akys
atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v.
Nedėlioj pagal sutartį.
Daugelyj atsitikimų akys atitaiso-
mos be akinų. Kainos pigiau kaip
juma

1712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinus
Kreivias Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
kampas Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4. nuo 6 iki 8
Nedėlomis pagal sutartį.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų
Draugijos Nariai.
Ofiso Tel. YARDS 5921
DR. BERTASH
756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėlomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107.

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1-3 ir 7-8
Seredomis ir nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaro
8939 SOUTH CLAREMONT AVE.
Valandos—9—10 A. M.
Nedėlioj pagal sutartį.

C. K. Klianga, D.D.S.

2420 W. Marquette Rd.
Prie Western Avenue

DR. Charles Segal

4729 So. Ashland Ave.
2-tros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS
Nuo 10—12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val.
vakaro. Nedėlomis nuo 10 iki 12
valandai diena.
Phone MIDWAY 2880

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po
pietų, 7 iki 8 vak. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Ofiso ofisas 127 N Dearborn St.
Tel. 431-1434 Tel. Central 4411
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. popiet ir nuo 7 iki 8 vak.
Telefonas YARDS 0818

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso tel. CENTRAL 1234
Namų Tel.—Hyde Park 3395

Dr. V. A. Šimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinų Pritaiko
3345 S. HALSTED ST.

AKINIAI VISOKIOS MADOS
\$2.45
už
pritaikyti akims
supilna garan-
tija. Ekaminavimas akių veitui.
Lensa sulaužyta padarome už
\$1.00. Nauji tempialai 50c. Ad-
justinimas ainių VELITUI.
Dr. Karolis Nurkait-Nurkaitis
randasi didžiuleje Joseph F. Bud-
riko krautuvėje koją dieną ir
nedėlioje iki 4 v. popiet.
JOSEPH F. BUDRIK
Furniture House
3409-11 SO. HALSTED ST.
Tel. Yards 2151.

CRANE COAL COMPANY
—5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022
POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų,
daug dulkių išmėta. Perkant
5 tonus ar daugiau \$7.65
PETROLEUM CARBON COKE \$7.75
Perkant 5 tonus ar daugiau Tonas
Sales Tax ekstra.

M A D O S

4223 — Praktiška suknelė, Sukirptos mios 12, 14, 16, 18 ir 20;
taipgi 30, 32, 34, 36, 38 ir 40 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar dau-
giau virš nurodytų pavyzdžių
prašome iškirpti paduotą blan-
kų arba priduoti pavyzdžių
numerį pažymėti miera ir aiš-
kiai parašyti savo vardą pa-
vardę ir adresą. Kiekvieno pa-
vyzdžio kaina 15 centų. Gali-
te pasiūti pinigų arba pa-
do zenkleliais kartu su užsaky-
mu. Laiškus reikia adresuoti:
Naujienos Pattern Dept., 1739
So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
30 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdėtu 15 centų ir prašau-
siųsi man pavyzdį No.
Mieros per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

Ką Žmonės Mano

ŠVENTOS PABIROS...

(Gerbiama S. Utano sudavadytos...)

"NAUJOJI GADYNĖ":
"Radę Kaukolę—100,000
Metų Seną"

ROMA. — Monte Circeo, apie 50 mylių nuo Romos, vesta kasinėjimo darbai. Žemėje rasta žmogaus kaukolė. Antropologai nustatė, kad kaukolės savininkas galėjęs gyventi pirm 100,000 metų.

"Roma—amžinas miestas"... Ten pora (tik!) tukstančių metų stovi "uola, kurios nė pragaros vartai nepergalės," kuri yra išganymas..."

Kaip, tada, su džentelmenais, gyvenusiais ir mirusiais dar prieš 98 tukstančius metų?.. Pragyti?!

"Draugas" (iš Lietuvos spaudos):

"ISTORINE KOPLYCIA"

"SĖDA. — Per 6 km. nuo Sėdos, prie Sedos—Pievenų vieškelio, stovi didelis Ketučių kaimas, kitados buvęs žemaičių storatų Gelgudų didelis dvaras, kur apie 150 metų veldė jėzuitai. Čia gyvendami jėzuitai sėkmingai kariavę su smarkiai šioje apylinkėje plintančiu kalvinų mokslu ir 1680 m. čia pastatė didoką koplyčią, kuri ketuniškių vėliau buvo kiek padidinta ir dabar tebestovi."

Ką reiškia "sėkmingas kariavimas" galima kiek supratimo gauti kad ir iš kunigo Prapuolenio "Lenkų apaštaltavimo Lietuvoje" knygos, (kuris neseniai Lietuvoje išleista nauja laida)...

"Vienybė" (irgi iš Lietuvos sp.):

EGG \$6.00
NUT \$6.00
LUMP \$6.00
MINE RUN \$5.75
STOKER Screenings... \$5.20
PIRKIT DABAR! — SAUKITE
DIENA IR NAKTĮ! Pristatymas
Mieste ir Priemiesčiuose
ARDMORE 6975

NAUJIENŲ METINIS KONCERTAS

Kovo 31 d., 1940
SOKOLŲ SALEJE
2343 SO. KEDZIE AVE.

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., než Nušimtį Nuo 1 Dienos

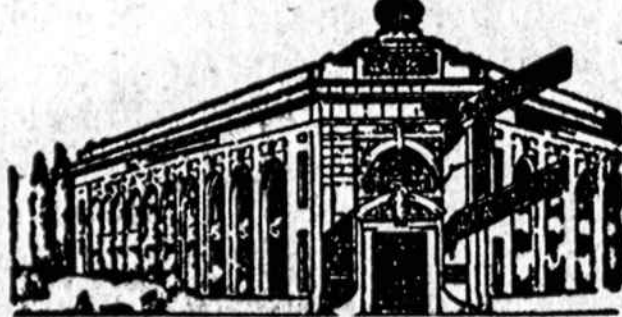
Turtas virš - - - \$4,000,000.00

Atsargos fondas virš - - \$300,000.00

Dabar Mokame 3 1/2% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD
FEDERAL SAVINGS

and
LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
Val. 9 iki 5. Ser. 9 iki 12
Sub. 9 iki 8 vak.

CHARTERED BY U. S.
GOVERNMENT
SAVINGS FEDERALLY
INSURED
4192 ARCHER AVENUE

KLAUSYKIME ŠALTIMIERO RYTMETINIŲ

LIETUVISKŲ RADIO
PROGRAMŲ 10-00 VAL. RYTO
1450 KC
12 STOTIES

W.H.I.P.

NAUJIENŲ-AUME "Telephon"
CHICAGO. — Net arklio kvapas užšalo, kai temperatūra nukrito 14 laipsnių žemiau nulio.

APIE LITERATURĄ

Rašo AREJAS VITKAUSKAS

● 1939 metais Amerikoje išėjo 233 kriminaliniai romanai (drauge imant rinkinius, šnipų, gengsterių ir tarptautinių intrygų dalykus). Juose užmušta 400 (vyrų moterų, keli vaikai)... Kokie 36 verti skaitymo...

● Irving Stone, autorius knygos (iš "The Saturday Evening Post") apie Džeką Londoną—"Raitas jurininkas", rašo knygą apie garsųjį čeką—Clarence Darrow.

● W. Somerset Maugham apie literatūrą sako:

"...Bet literatūra yra menas. Tai nėra filosofija, tai nėra mokslas, tai nėra socialinė ekonomija, tai nėra politika; tai yra menas. O menas yra pasigėrėjimui..."

"...Bet nei rašytojo budas, nei jo gyvenimas, neturi rūpėti skaitytojui, kurio dalykas — žiūrėti tik raštų..."

Vokiečių rašytojų tarpe yra lietuvių. Alfred Karasch ("Karasins") ir Rudolf Naujok—abu iš Mažosios Lietuvos — rašo knygą iš to krašto gyvenimo. Karašius knygoj—"Plevėnuok, marga vėliavėlė!" (keistai išpauštytas iš medžio ir išdalytas jais turi Nidos žvejai savo valčių stiebuose) kalba apie Neringą ir Mariukę, bet nei žodeliu nepasakytą, kad kas nors būtų lietuviška... Naujokas naujojo knygoj — iš Klaipėdos krašto gyvenimo — vokiškai rašo apie "mūsų tėvynę..."

Argi tik dėl nepasiekimo kito ko pasidaro pašaukimas? Mes mislydavome, kad pašaukimas kas nors tokio kilnesnio... O išeina, kad pašaukimas yra tas pats, kas neišlaikymas lenktynių...

● Zymieji rakandininkai ėmė pardavinėti Bairo no stalius laikraščiams, Kytso naktines komedėles su lempa, He-tevejaus kavai stalius ir Se-ljo status su atlenkimom len-tom... (Profanacija ar — kaip tik — iškėlimas?!...)

● Neseniai mirusio rašytojo Zane Grey jachta tik žuklės irankių turėjusi už 100,000 dolerių...

(Abi knygos gaunamos pas šių žodžių rašytoją — adresu: 2138 W. Coulter st., Chicago, Ill.).

NAUJIENŲ METINIS KONCERTAS

— IVYKS —

Kovo 31 d., 1940

SOKOLŲ SALEJE
2343 SO. KEDZIE AVE.

Iš Lietuvos

Vilniaus miesto s-bei truksta susisiekimo priemonių

VILNIUS. — Daug žmonių kreipiasi į miesto s-bę prašydamai parduoti kurą ir jį pri-

statyti į namus. Tų prašymų s-bė negali patenkinti, nes visiškai nepaveldėjo jokių susisiekimo priemonių: nėra nei arklių, nei sunkvežimių. Visas reikiamas susisiekimo priemonės s-bė stengsis artimiausiu laiku įsigyti, nes be jų nėra įmanomas ukiškųjų reikalų tvarkymas.

Pigiai pirkio arklius

SVENCIONELIAI. — Šiomis dienomis Karo veterinarijos v- ba apylinkės ukininkams par-davė pigiomis kainomis 191 ar-nklį ir dar parduos 121. Ukini-kai arkliais labai patenkinti, nes čia po mobilizacijų ir re-kvizicijų liko mažą arklių.

Sutaupyk 50% ir Daugiau!

697 Ištaigių medžiaginių kautų kailiais dabintų reikia išparduoti už mažiau nei pusę kainos!

VERTYBĖS IKI \$29.90

Raud. lapės kalnėriai!
Cross lapės kalnėriai!
Karakulo kalnėriai!
Vilko kalnėriai!
Šeško kalnėriai!

\$11

565 Geresnių SUKNELIŲ

Vertės iki \$7.95

DABAR TIKTAI

2 UŽ \$5.95

KOL TURESIM!

Visi dydžiai—visos mados—visos spalvos

SUTAUPYK VIRŠ PUSĖS

DIDŽIAUSIAM

KAILINIŲ IŠPARDAVIME

MUSŲ ISTORIJOJ

Šimtai kautų įkainuota tokia kaina, kad IŠPARDUOTI UŽ PUSĘ KAINOS!

Pasirinkimui atėik anksti.

IKI \$10 VERTES!

Snow Suits—atblaudžės dyvilinko siuvimo. DABAR TIKTAI

\$3.95

KOL TURESIM!

Visų vaikų drabužių kainos mūsų sandely nupigintos iki pusės ar žesiau.

\$1.00 IMOKĖJIMAS

Atidaro jums sąskaitą ir pristato prekes. \$1.00 į savaitę išmoka. Vartok vieną sąskaitą visai šeimai.

MARKS

3119 Lincoln Ave. 6409 S. Halsted St. 3356 West 26th Street

OPEN TUES. THURS. SAT. EVENINGS UNTIL 10

17 N. Wabash, 4th Fl.
1654 W. Chicago Ave.
4736 S. Ashland Ave.
6306 W. Cermak Road

Laikykit Pinigus SAUGIOJ ISTAIGOJ

JEI SPAUDŽIA reikalai... jei reikia pinigų... ar manai pirkti namus, ar senus pataisyti, visuomet atėik pasitarti. Jei turi pinigų ir nori kitiems padėti, atnešk pasidėk... čia apsauga tikra ir dar nušimtis geras. Dabar Naujienu Spulka moka 3 1/2% palukanų. Jaunuoli!... tavo tėvai vargus vargdami sudėjo turtus, davė tau mokslą, nes jie žinojo kaip reikia taupyti. Pradėk sau taupomąją sąskaitą dar šiandien NAUJIENŲ SPULKOJ.

UŽTIKRINK SAVO INDELIAMS TIKRĄ APSAUGĄ IR PELNĄ.

ČIA VISŲ INDELIŲ APDRAUSTI IKI

\$5,000.00

LITHUANIAN BUILDING,

LOAN AND SAVINGS ASSOCIATION

1739 SOUTH HALSTED STREET

Telefonas, CANAL 8500

Remkite Lietuvišką Žydų
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR
CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

Victor Bagdonas
LOCAL & LONG DISTANCE
MOVING
Iškrautom formėms, pianus, soklus, rakandus bei štuks, žam ir farpas ir kitus miest, ama kaina. Musų Darbas g, antuotas. Teiggi pristatom ar, lis į visas miesto dalis.
1406 So. Halsted St
Saukit Tel. YARDS 3408

Phone Virginia 9780
Mykolas ir Elzbieta
RUDAUSKAI
HOLLYWOOD INN Prop.
vetaine renduojam susirink-ams, parėms, vestuvėms ir vi-sokiems parengimams.
2417-19 WEST 43RD STREET
Chicago, Ill.

Mitchell's TAVERN
2038 West North Avenue
Jos užteigos savininkė yra Eli-abeth Mitchell, Chicago Lie-tuvių Draugijos narė.

PETER SUDENT
Atidare nauja vieta ir
PIKNIKAMS DARŽA
Gražus tavernas, patogus
privažiavimas.
6600 W. 111th St. Worth, Ill.

• FOTOGRAFAS
CONRAD
FOTOGRAFAS
Audija įrengta pir-nos rūšies su mo-derniškomis užal-omis ir Hollywood-iesomis. Darbas prantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5893-5840

Sophie
Barcus
RYTINE RADIO
VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:30 v. ryto iki 9:15 vakaro.
Gatrait vėliausias šitas, muzika ir kitas įdomūs pranešimai.

NAUJA MADŲ KNYGA

PATTERN BOOK

KAINA 10 CENTŲ

Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pa-mus. Siųskite savo orderius

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.
Chicago, Ill.

Vardas

Adresas

Miestas

Valstija

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
10¢ per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas CANal 8500

"Naujienos" kaina	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trys mėnesiai	2.00
Vienam mėnesiui	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per išsiuntinėjotus:	
Vieną kopiją	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c

Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
(Atpiginta)	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trys mėnesiai	1.50
Vienam mėnesiui	1.00
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvoje ir kitur užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trys mėnesiai	2.50
Vienam mėnesiui	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Orderiu kartu su užskaitu	

J. V. kongreso nenuosakumas

Jungtinės Valstijos pardavinėja įvairias karo reikmenas Japonijai, nežinurint to, kad Japonija jau dveji metai kai kariauja su kinais. Tik neseniai prezidentas Rooseveltas paskelbė "moralinį embargo" Japonijai (ir Rusijai), patardamas Amerikos aviacijos kompanijoms nepardavinėti karo lėktuvų valdžioms, kurios bombarduoja iš oro civilinius gyventojus. Bet geležį, gasoliną, alyvą ir daug kitų daiktų, kuriuos japonai vartoja, kariaudami prieš Kiniją, Amerika jiems pardavinėja.

Jungtinių Valstijų kongresas niekuomet prieš tai neprotestavo. Jisai tenkinasi tuo, kad japonai nėra paskelbę karo Kinijai, nors visi žino, kad karas tenai eina. Tai kodėl kongresas bijo sulaužyti "neutraliteto" įstatymą, teikdamas pagalbą Suomijai? Sovietų karas prieš Suomiją irgi eina be paskelbimo. Šitame kare Rusija yra agresorius, o Suomija ginas.

Prezidentas paragino kongresą suteikti paskolą Suomijai. Bet atsižvelgdamas į kongreso opozicionierių sentimentą, jisai nurodė, kad ta paskola turėtų būti suvartota tikta maisto, drabužių ir panašių daiktų pirkimui, o ne karo pabuklams. Tačiau ir prieš šitą nedrąsų prezidento sumanymą tuojau kilo balsai, kad Amerika busianti įtraukta į karą! Pirmutinis, kuris taip suriko, buvo senatorius Nye (neva liberalas!).

Tuo tarpu Amerika per du metus pardavinėjo ginklus Japonijai ir Kinijai, kurios dar ir šandien tebeka-riauja, o į karą Amerika nebuvo įtraukta, ir niekas nebijo, kad dėl to įsigrėsia karo pavojus. Tai iš kur tas "baubas" atsirado Suomijos atsitikime?

Su Suomijos demokratija Amerika elgiasi taip pat keistai, kaip kad ji elgėsi su Ispanijos respublika.

Lenkijos Tautinė Taryba

Francuzijoje susiorganizavo lenkų Tautinė Taryba, kuri eis laikinio seimo pareigas karu metu. Savo prezidentu ji išsirinko pianistą Paderevskį, kuris buvo Lenkijos premjeru 1920 m., kuomet Želigovskis pagrobė Vilnių.

Sitoje lenkų Tautinėje Taryboje, susidedančioje iš 24 asmenų, yra ir Vilniaus lenkų "atstovas". Vadinasi, dėl Vilniaus lenkai dar turės ginčų su Lietuva.

— APŽVALGA —

MAISTO TRUKUMAS RUSIJOJE

"The Manchester Guardian" korespondentas Maskvoje rašo apie cenzūros įvedimą telegrafams, siunčiamoms į užsienį. Ta cenzūra buvo panaikinta, kuomet Molotovas buvo paskirtas užsienio reikalų komisaru, vietoje Litvinovo. Bet sovietų valdžia dabar ją vėl atgaivino. Paminėtai angli laikraščio korespondentas mano, jog cenzūra užsienio telegramoms tapo įvesta su tikslu paslėpti blogumus sovietų Rusijos viduje, ypač atstojanti maisto trūkumą. Jisai nurodo, kad —

"Duonos aplamai dar galima gauti, bet cukrus, sviestas, pieno, kiaušinių, ryžių ir arbatos reikia laukti, norint nusipirkti, ilgose eilėse prieš krautuvius. Kitų produktų dažnai trūksta, kaip, pavyzdžiui, mėsos."

Korespondentas sako, kad žmonės, kurie atvyksta iš Leningrado, pasakoja, jogei Leningrade maisto trukumas dar didesnis, negu Maskvoje; be to, maskviečiai gauna laisvų iš ki-

Toliau, gerb. SLA, organų redaktorius, priduria:

"Kiekvienos partijos norai ir siekiai yra monopolistiški. Ir demokratijoje kiekviena partija apgauliava, kad ji ne visus balsus gauna. Kiekviena partija norėtų būti tik viena. Ir demokratijoje, esanti valdžioje partija visai tiksliai papirkimais, džiaubais ir grąšimais datgina savo pasekėjus skaičių arba bando ji taip padauginti, ir tik apgauliava, jeigu tas nepasiseka. Bet jeigu pasisektų, nei viena partija juk nepasakytų: 'Na, broliai, tai jau negražu, kad mes vieni taip viską apžiūjom'. Visi dabartiniai diktatoriai yra būvę partijų vadai. Jais dėl įvairių susidėjusių aplinkybių tik pasisekė atsiekti to, ką kiekviena partija pateikusi valdžion bando atsiekti, būtent, papirkimais, džiaubais ir grąšinimais padauginti savo pasekėjų skaičių. Kai kurie partijų vadai, prieš tapsiant ar jau tapę diktatoriais, jėgos vartojimą tik patempė kiek toliau — iki koncentracijos stovyklų ir čistikų."

"Tokia yra politinių partijų logika. Jeigu paskaitysime politinių partijų istoriją, kartu su jų 'teorijos' istorija, tai pamatysime, kad tokia buvo ir jų praktika. Ne be reikalo Marksas kalbėjo apie 'proletariato diktatūrą'. Jis turėjo omenyje politinės partijos fikslą ir nevyndamas į bovelnį jį tame savo sakiny išreikšė. Jis tik nenumatė, kad vietoj 'proletariato' diktatūros bus Juozo Stalino diktatūra."

Paskutiniai trys sakiniai yra prisegti prie diskusijos apie politines partijas visai be reikalo. Marksas kalbėjo ne apie partijos, o apie visuomenės klases valdžią (diktatūrą). Todėl tie jo žodžiai nieko bendro su partijų klausimu neturi.

"Proletariato diktatūra"

Prie progos galima pastebėti, kad tie taip išreklamuoti Markso žodžiai apie "proletariato diktatūrą" neužima jokios žymesnės vietos Markso mokyme. Per savo 40 metų labai aktyvų veikimą laikotarpį, jisai ne vieną kartą nepavartojo jų nei savo dideliose veikaluose, nei brošiūrose, nei straipsniuose, nei atsisakimuose, nei prakalbėse. Žodžiai "proletariato diktatūra" buvo užtikti tikta viename jo laiške, kurį jisai privadina rašė Vokietijos socialistų vadams, kritikodamas jų paruoštą Erfurto suvažiavimui partijos programos sumanymą. Vietoje to sumanymo, suvažiavimas priedė K. Kautskio pagaminatą projektą, kuris paskui pagarsėjo, kaip "Erfurto programą", ir buvo pavyzdžiui kuone visų socialdemokratų partijų programoms Europoje.

Bet Erfurto programoje "proletariato diktatūros" nėra. Jisai nėra ir Rusijos Social-Demokratų Darbininkų Partijos originaliame projekte, kuris buvo priimtas antrame partijos suvažiavime 1903 m. (kur pirmą kartą pasireiškė skirtumai tarpe "bolševikų" ir "menševikų"), kaip nėra ir vėlesnėse jo patalose. Vietoje to, tenai reikalaujama demokratinės respublikos, su visuotiniu balsavimu, spaudos ir organizacijų laisve, ir t.t. Pats Leninas buvo vienas Rusijos socialdemokratų partijos steigėjų ir iki 1917 m. gynė tą jos programą, stodamas už demokratiją, o ne už diktatūrą.

Tikta kuomet Leninui (ir Trockitiui) pasisekė įvykinti "pučą", ir pasigrobti valdžią, ir savo rankas, tai jisai staiga atsiminė, kad Marksas kame tai yra minėjęs "proletariato diktatūrą", ir jisai tą savo "pučą" keliu įgytą galią pavadino "proletariato diktatūra".

Tai buvo aiški apgavystė, nes Rusijos proletariatas nebuvo suteikęs Leninui įgaliojimo valdyti kraštą, ir neilgai trukus po perversmo, kai buvo renkamasi visuotiniu balsavimu Rusijos Steigiamasis Seimas (gruodžio mėn. 1917 m.), tai Rusijos žmonės milžiniška dauguma balsų Leniną partiją atmetė.

Remdamas Markso autoritetu savo despotišką valdžią, Leninas atliko ir begėdišką falsifikaciją, nes tame pačiame savo laiške, kur Marksas kalbėjo apie "proletariato diktatūrą", jisai nurodė, kad tinkamiausia forma proletariato diktatūrai tai — "demokratinė respublika"; o bolševikų vadai šiuos žodžius užtylėjo ir davė "proletariato diktatūrai" visai priešingą prasmę.

Reikia pripažinti, kad "proletariato diktatūra" yra labai neaiškus terminas. Jisai buvo vartojamas revoliucinėje literatūroje prieš Markso laikus. Matyt, Marksas jį pakartojo, gerai apie jo sąvoką nepagalvojęs. Nes, iš tiesų, tie du žodžiai vienas antram prieštarauja; jeigu yra valdžia klases (skaitlingo visuomenės sluoksnio), tai ta valdžia negali būti diktatūra; o jeigu yra diktatūra, tai ji gali būti tikta vieno asmens arba mažos asmenų klišos.

Gaila, kad tų neatsargiai Markso pavartotų žodžių neaiškumą palengvino Leninui vadinėti demagogija ir apgaudinėti tamisius žmones. Bet, kaip sakėme, su klausimu apie politines partijas tatau neturi nieko bendro.

Partijų "logika".

Savo neigiamą nuomonę apie politines partijas "Tėvynės" redaktorius išveda iš jų "logikos", kuri, anot jo, esanti tokia, kad kiekviena partija nori viską vieną apžioti ir šitai savo tikslui pasiekti vartoja "papriskus, džiaubus ir grąšinimus". Kiekvienos partijos vadai, sako, jisai, nori patapti diktatoriumi, tik ne kiekvienam jų tati pasiseka. Tokiu būdu skirtumas tarpe Mussolinio, Stalino ir Hitlerio vienoje pusėje ir Roosevelto arba Chamberlaino antroje yra tikta tame, kad pirmiems "pasisekė", o antriems ne.

Mes taip pesimistiškai į dalykus nežiūrime. Nėra jokio rimto pagrindo manyti, kad Rooseveltas elgtųsi su savo partijos priešais arba su savo draugais taip, kaip elgėsi ir dar tebesielgia Stalinas, Hitleris ir Mussolini, — jeigu jisai ir turėtų tą progą. Bet mes manome, kad tokios progos Rooseveltas ir neieško.

Antra vertus, Amerikoje, Anglijoje ir Francuzijoje nėra pa-kančiamai "diktatoriška" ligą, sergančių žmonių sudaryti didelę politinę partiją, kuri galėtų demokratiniuose sąlygose pa-imti valdžią ir savo rankas.

Politiškų dąbų dalinimas, papirkimai ir grąšinimai yra blogi dalykai, kurie demokratijomis nedaro garbės. Ta korupcija, deja, yra ypatingai išbu-jojusi Amerikos demokratijoje. Bet sakyti, kad nuo to visai trumpas kelias į diktatūrą, tai reiškią nesiskaityti su gyvenimo tikrove. Kol Amerikos žmonės turi savo politines ir pilietines teises, tol šio krašto valdžia skiriasi išlo bolševizmo, kaip baltas spalva nuo juodos.

Tas faktas, kad politinė partija net "viską apžioti", yra tikta viena jos tendencijų. Kita, ir dar svarbesnė, jos tendencija priklauso nuo to, kuriems reikalams ji nori tarnauti. Jūs stambesnę visuomenės dalis, kurios interesus partija gina, juo mažiau ta partija gali būti diktatoriška. Amerikos didžio-sios politinės partijos yra taip nediktatoriškos, kad dažnai labai žymūs jų veikėjai viešai išsina prieš savo partijos vado-

vybes. Geras tam pavyzdys tai — senatorius Norris, kuris nominaliai yra republikonas, bet nuolat "keba maistą" prieš republikonus.

Partija yra politinio veikimo įrankis, o ne tikslas. Jeigu ji turi palinkimą pavirsti tikslu, tai ji susiduria su interesais tų žmonių, kuriems ji tarnauja. Demokratijos sąlygose tie žmonės gali šitą jos tendenciją sustabdyti — arba tą partiją mesti ir dėti prie kitos. Gyvenimo praktika rodo, kad demokratijoje tai įvyksta nuolat.

Be politinių partijų demokrati-ja šiandien (kol visuomenė yra pasiskirsčiusi į priešingas ekonomines grupes) negalėtų gyvuoti. Kas smerkia visas partijas, tas pasitarauja diktatūras šalininkams, nes diktatūramis to tikta ir reikia, kad žmonės nesiorganizuotų ir atsisakytų nuo politinio veikimo. Kai diktatoriai pasigrobia galią, tai jie partijas panaikina, o tuos žmones, kurie nenori gėruoju atsakyti nuo partijų ir politikos, sukiša į koncentracijos stovyklas arba pasiunčia pas Abrahomą!

Gal but, "Tėvynės" redaktorius mano, kad ir Amerika netolimoje ateityje turės diktatūrą, ir todėl jisai stengiasi paruošti tam žmones, kad jie, tai "naujai erai" atėjus, nesispartytų ir būtų klusnūs, kaip būri-rius garde. Kitaip jo kriticizacija prieš "partijas" yra be prasmės.

Lietuvos Padangėje

VILNIUS. — Lenkams okupavus Vilniaus kraštą, ten velkusios lietuvių skautų draugovės, jų vadai ir nariai buvo pradėti lenkų valdžijos organų persekioti, tardyti, nors skautų veikimo visiškai sustabdyti nestengė ir apie porą šimtų lietuvių skautų visame Vilniaus krašte buvo išlikę. Šie rengdavo savo stovyklas, kurias labai mėgdavo lankyti vilniečiai ir krašto gyventojai lietuviai. Lenkai, norėdami patraukti prie savo skautų, į šį kraštą atsiųdavo tukstančius lenkų skautų, kurie rengdavo savo didžiules stovyklas prie pat lietuviškųjų. Kadangi ir tai gyventojų neatgrasė nuo lietuvių, tai šią vasarą lenkai buvo sustabdė lietuvių skautų Mindaugo draugovę. Dabar vilniečiai skautai smarkiai atgijo ir atnaujino visas savo draugoves naujai veiklai. Yra jau trys draugovės: Mindaugo, Gedimino ir Vytauto.

KAUNAS. — Šito metu Lietuvos plačiuosiuose ir siauruosiuose geležinkeluose dirba viso 7,118 žmonės, iš kurių plačiuosiuose 6,224 ir siauruosiuose 884. Tai yra etatiniai tarnautojai, laisvai samdomieji ir nuolatiniai dieniniai amatininkai ir darbininkai. Atitekus Vilniaus srities geležinkelams, ten buvo įregistruota buv. lenkų 4,010 žmonių įvairių geležinkelių tarnautojų, iš kurių laisvai samdomųjų teisėmis priimta 1,646 ir 2,364 atleisti.

Amatininkai prie geležinkelių uždirba Lietuvoje po 8 lit. per dieną, be to, dar gauna akordinę darbo premiją 4.77 lit. taigi iš viso po 12.77 lit. per mėnesį amatininkas brigadierius uždirba 283.68 lit. grynais. Dirbama po 8 valandas.

VILNIUS. — Jai atidarytas tiesioginis autobusų susisiekimas tarp Ukmergės ir Vilniaus. Autobusai iš Vilniaus į Ukmergę ir atgal eina per Sirvintus ir Maišiagalą. Autobusai Ukmergėje paima keleivius iš atvykstančių autobusų iš Zarasų, Utenos, Kovarsko, Malėtų, Anykščių ir kt.

Tarp Vilniaus ir Kauno ne užilgo taip pat bus atidarytas autobusų susisiekimas.

Ryklių antpludis Lietuvoje

Karas labai demoralizuoja žmones. — "Nikolajevskije soldaty". — Žydų gyvenimas caristinėje Rusijoje. — Žydai rusifikatoriai. — Rusijos žydai Vokietijoje ir kitur. — Spekuliantai žydų tarpe. — Spekuliantų veikla Lietuvoje. — Metas butų sudrasti parazitus.

(Musų specialusis korespondento Lietuvoje)

Juk tai nėra ginčytinas dalykas, kad karas žmones labai demoralizuoja jaudina. Ir taisyti demoralizavimas eina ne tik tuose kraštuose, kurie tiesioginiai kariauja, bet gal dar smarkiau paveikia ir tuos kraštus, kurie tiesioginiai nėra karu paliesti, bet jo šalia gyvena.

Štai jau dabar Lietuvai užplūdo visokios rūšies rykliai. Dalis šitų ryklių jau pereitame kare ir jo pasekoje pusėtina demoralizavosi, o vėliau jo likučiai užplūdo daugelį valstybių.

Apie vieną tų ryklių rūšių, kurių dalis dabar atsidūrė Lietuvos padangėje, čia kėletas žodžių noriu tarti.

Caristinėje Rusijoje buvo taip vadinami žydai "Nikolajevskije soldaty". Jie už tam tikrus buvusius karų nuopelnus buvo įgiję tokias lengvatas, kurios kitiems žydams nebuvo taikomos. Caristinėje Rusijoje veikė taip vadinamas "čerty osiedlosti" įstatymas. Pagal tą įstatymą žydai galėjo gyventi tik nužymėtos vietovės. Tos vietovės tai buvo visa Lenkija, Lietuvos teritorija, Ukraina ir Gudija. Niekio būdu žydai negalėjo gyventi didesniuose rusų miestuose, o ypatingai Maskvoje ir Petrograde.

Bet tiems žydams "Nikolajevskim soldatam", buvo leista gyventi ir sostinėse. Jie visi čia daugumoje vertėsi stambia prekyba. Tai buvo stiprų žydų asimiliatorių luomas, kuris pasekė rusų kultūrą ir į ją įdėjo savo didžiulius indėlius. Per šiuos žydus rūsiniimo banga siekė ir kitus žydus, kurie neturėjo teisės laisvai visur gyventi, bet tik prekyba verstis jiems nužymėtos vietose.

Šitie žydai rusifikatoriai pusėtina veikė ir Lietuvos teritorijoje gyvenančius žydus. Lietuvoje stambioji žydų buržuazija varlojo tik rusų kalbą ir čia Lietuvoje net leido rusų kalbą dienraščius, kurių dalis aiškiai palaikė rusų nacionalizmą. Iš šios rūšies žydų tarpo kilo nemaža įžymių liberalų, kurie kartų ėjo su rusų taip vadina- mą kadetu srove. Tu konstitucinių manafchistų — kadetų spauda daugumoje taip pat buvo žydų rankose.

Jie buvo pinigingi ir kartu tarp rusų liberalų įtakingi. Kapitalas visus lygiai veikė. O tu žydų rankose buvo žymūs kapitalai. Jie naudodamiesi tami tikromis lengvatomis, kurių neturėjo kiti žydai, gerai galėjo tarpti. Rusai patričiai jais buvo patenkinti, nes jie atliko rūsiniimo darbą ir kartu rėmė savo aukomis rusų liberalinę kultūrą.

Išgalejęs bolševizmui šitie žydai daugumoje išsinešė iš kitas valstybes, o ypač į Vokietiją. Čia jie sukūrė stambią rūsijų koloniją ir leido net dienraštį, kuris atsidėjęs kovojai, ir nuosakiai kovojo su bolševizmu.

Berlyne net buvo įsteigta aukštoji rusų mokykla, kas tai panašaus į universitetą, kuriam paskaitas laikė taip daugumė žydų kilmės profesorai.

Bet kas žinomiausia, kad Berlyne, Dancige net veikė rusų gimnazijos, kuriose tikrų rusų taip kaip ir nebūta, tai mokėsi daugumoje pasiturinčių žydų jaunimas.

Kaip ir kiti, taip ir šie Leningrade, Maskvos žydai čia Vokietijoje apsigyvenę netikėjo, kad bolševikai ilgai išsilaikys. Berlyne jie buvo įsteigę didžiulę rusų literatūros leidy-

klą, kuri veik išimtinai leido knygas, nukreiptas prieš bolševizmą.

Bet kartu šitie patyrę pirkliai vertėsi stambia jau europinio masto prekyba. Berlyne jie supirkinėjo visokią turtą, juo spekulavo, juo labiau, kad Vokietija užskaičiavo tuo metu buvo visiškai pakrikusi. Spekuliacija žydų šitų žydų jaunimas jau visai atvirai veržėsi į Vokietijos gyvenimą. Kiti jų tapo vokiečių žydų asimiliatoriais. Dalis jų net sukūrė pusiau vokiškas savo šeimas.

Vokietijoje ne visi būdami tikri savo padėtimi pasistengė įgyti kitų valstybių pilietybę. Tarp Baltijos valstybių, Balkanų ir kitų mažesnių valstybių piliečiais. Žodžiu, gyveno dviųpiu gyvenimu: prekiaavo Vokietijoje, bet atsargumo dėlei virto kitų valstybių pavaldiniais.

Visi jie kartu jau didžiojo karo ir šiaip paveikti pusėtina demoralizavosi — vertėsi kuo tik galėjo.

Hitleriai išgalejęs šie žydai asimiliatoriai galvatrukčiais spruko, kur kas tik galėjo. Dugelis jų išvyko į Prancuziją, kiti į Lenkiją ir nemažai jų skaičius atsidūrė Dancige ir Lietuvoje, o taip pat ir kitose Baltijos valstybėse.

(Bus daugiau)

LIETUVOS ŽINIOS

Netinkamu būdu reiškę džiaugsmą dėl Vilniaus atgavimo

KAUNAS. — Kai Lietuvos SSSR sutartimi buvo nutarta Vilnių grąžinti Lietuvai, tai Lietuvoje žmonės įvairiais būdais pradėjo reikšti savo džiaugsmą dėl sostinės atgavimo. Bet tą draugsmą banga greit įgavo draudžiamo pobūdžio formas — prasidėjo agitacija prieš režimą ir socialinę santvarką ir t.t. Grupės žmonių ta proga pradėjo rinktis prie vienos atstovybės, o kiti naudodamiesi žmonių susiburimu, pradėjo ir nelegalius atsisaukimus platinti.

Už nelegalių atsisaukimų platinimą tiesiog buvo patraukta ir kaunietė darbininkė Chonė Striulaitė, kilusi iš Sedos. Gruodžio 20 d. Rumai Striulaitės bylą svarstė, ją pripažino kalta ir nubaudė trejais metais sunk. darbų kalėjimo.

Du broliai Frankai platinę nelegalią literatūrą

KAUNAS. — Isakas ir Peisakas Frankai, marijampoliškiai buvo patraukti tieson už bolš. komun. atsisaukimų platinimą, vienas dar buvo kaltinamas priklausymu slapta bolš. komunistų partijai, kurios tikslas, kaip kaltinama, akte rašoma, ginkluotu sukilimu nuversti Lietuvos valdžią ir socialinį sutvarkymą. Abu Frankai pripažinti kaltais ir nubausti po ketverius metus sunk. darbų kalėjimo.

Nusiskundžia darbininkai

SAKIAI. — Darbininkai, kurie dirba prie akmenų skaldos darbų nusiskundžia mažu uždarbiu, sunkiomis darbo sąlygomis ir nemandagiu kiti kurių tarnautojų elgesiu darbininkais prfimant jų darbą.

CICERO KOLONIJA LAUKIA NEPAPRAS- TŲ SVEČIŲ IŠ TOLIMŲ KOLONIJŲ

Metiniai susirinkimai. — Parengimai. — Svečiai

CICERO. — Pereito penktadienio vakare Liuosybės svetainėje Kultūros Draugija turėjo savo metinį susirinkimą. Narių atsilankė gana skaitlingai ir rimtai svarstė savo reikalus. Placiai apkalbėta 25c draugijos lėšoms, kuriuos kiekvienas narys moka kartą į metus, bet gera dalis to mažmožio nesu-
pranta arba nenori suprasti. Sekretorius perspėtas, kad nedarytų jokių išimčių. 25c į metus už patarnaviną tai nedaug.

Nauja valdyba

Išrinkta ir nauja valdyba šioms metams: pirm. K. P. De-
veikis, pagalb. — M. Tribičius, protokolo raštininkas — Aldo-
na Balčiūnaitė, finansų raštin-
ninkas ir išdėminkas — K. Jo-
kubka; du išdo globėjai — A.
Umbroz ir M. Gučas; maršalka
p. Grikselis.

Malonu yra pažymėti, jog panelė Balčiūnaitė eina valdy-
bon. Butų labai sveika, kad vi-
sa valdyba susidėtų iš jaunuos-
ios kartos, nes anksčiau ar vė-
liau jiems reikės senų vietos
užimti, o tarpe mūsų kaip tik
jaunuomenės nestoka.

Biznierių vakaras

Šeštadienio vakare vietos biz-
nierių organizacija turėjo su-

ruošusi maskaradinį vakarą. Publikos nedaugiausia, stoka
buvo garšinimo. Seniaus mas-
karadiniai parengimai budavo
labai sekmingi.

Kereiviai veikia

Sekmadienį po pietų Draugi-
ja Lietuvos Kareivių turėjo sa-
vo metinį susirinkimą. Narių
atsilankė nemažai. Svarbiau-
sias iš visų tarimų — tai meti-
nė atskaita. Visa čia minėti už-
imtų daug vietos. Kaip nariais,
taip ir finansais draugija stovi
gerai. Per praėjusius metus mirė
4 vyrai ir 3 moterys. Tas ne-
mažai palietė finansus, ir keli
nariai ilgai sirgo. Visiems pa-
šalpos išmokėtos pilniausiai.

Nariai parodė gerą upą dar-
buotis per šiuos metus ir pakel-
ti draugijos išdą. Piknikas
įvyks 28 dieną liepos Liberty
darže. Šį šeštadienį Kareivių
Unifirmos Skyrius turės savo
parengimą šameto svetainėje.
Gera muzika ir keletas dovanų
laimėti.

Nepaprasti svečiai iš tolimų kolonijų

SLA apskričio konferencija
ši sekmadienį, sausio 28 dieną,
Lietuvių Liuosybės svetainėje,
14th St. ir 49th Ct. Vietinė SLA
kuopos valdyba jau suka gal-
vas kaip tinkamiausia priimti
svečius.

Man teko patirti, jog bus su-
ruoštos šaunios vaišės, tad vi-
sų apylinkių kuopų delegatai
važiuokite skaitlingai ir laiku,
pirmą valandą po pietų, nes
posėdis ir vaišės turės užsi-
baigti 5:30 — svetainė kitoms
išnuomuota. Tai bus metinis
parengimas, pačios bendrovės
vaidinimas ir koncertas. Prog-
ramas geras, nenuobodus, o
įžanga taipgi nebrangi.

Paisykite Savo Namus Pakol Viskas Atpige

Jeigu neturi pinigų, kreip-
kis į Naujienų spulką, —
gausi paskolą ant ilgų
metų.

1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

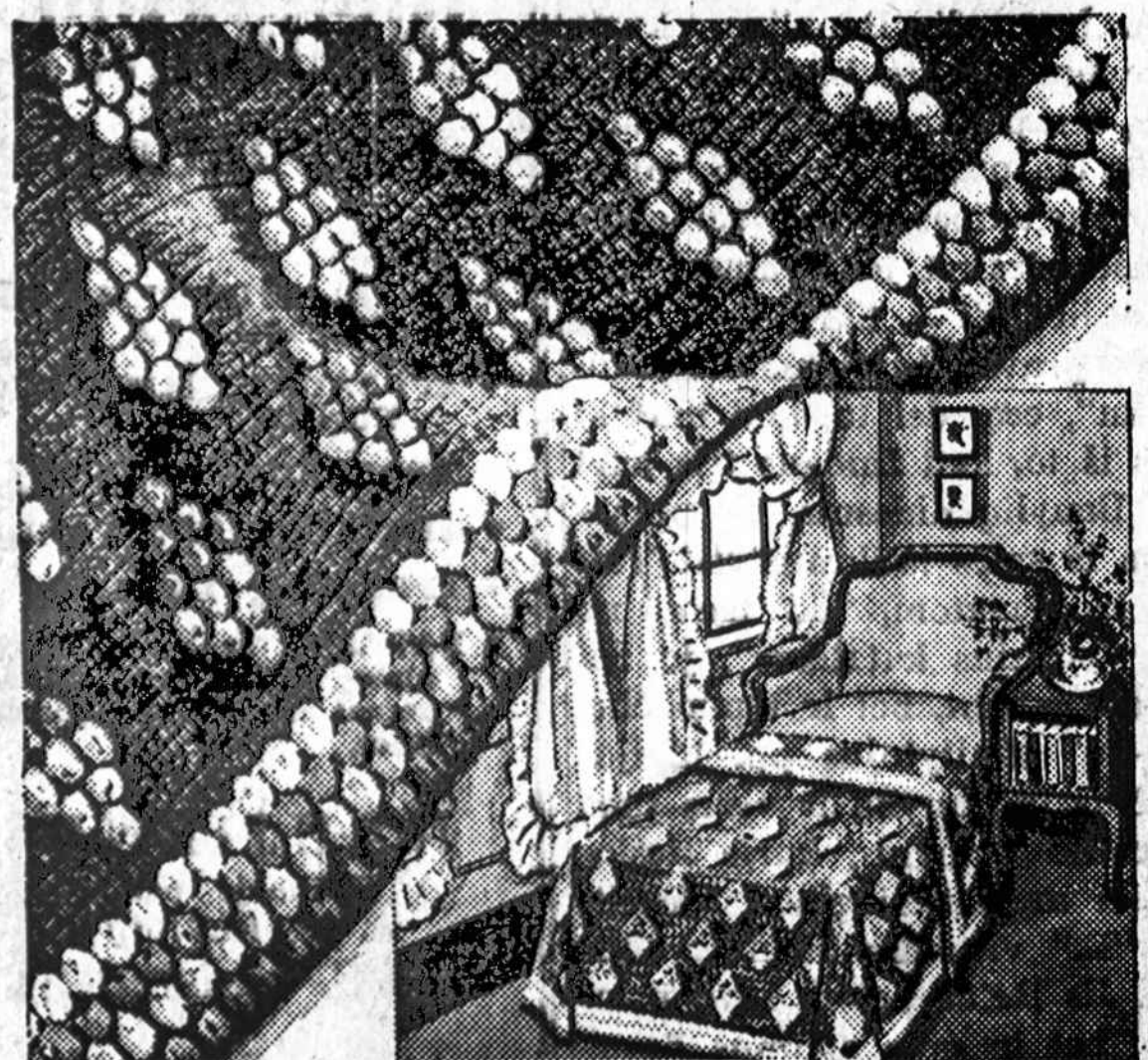
COAL

Pocahontas Mine Run	\$7.45
Petroleum Carbon	\$7.75
Pocahontas Pea Screened	\$8.00
Mūsų Speciali Stoker Nut	\$5.45
Franklin County Nut	\$6.45
Coke, Nut and Range	\$9.50
6x2 BRAZIL NUT	\$5.55

10 tonų važmą mokėsčiai įskaityti, už 1, 2 ir 3 ton. kiek brangiau

ENRIGHT BROS. COAL CO.

5832-46 S. Damen Ave. Hemlock 0260-1-2

CROCHETED AFGHAN PATTERN 2371
No. 2371—Megstas Afghan.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT.,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.

Vardas ir pavardė.....

Adresas.....

Miestas ir valstija.....

No. 2371

NEW ORLEANS, LA. — Earl Long's šalininkai rinkimų metu.

Atyda, Klovainiečių Klubas nariai!

Šį sekmadienį pripuola meti-
nis susirinkimas, bet turį pra-
nešti, jog susirinkimo nebus,
nes svetainė užimta. Kas turi-
te kokių reikalų, kreipkitės prie
sekretoriaus, P. Stasiunno, 1430
S. 48th Avenue. Visi grąžinkite
tikietus arba pinigus nuo pa-
skutinio parengimo.

K. P. Deveikis.

Pasižymėjo Gražiu, Labai Turtingu Programu

Sekmingas Moterų Parengimas

Praeitą sekmadienį, sausio
21-mą d., Brighton Parko Mo-
terų Klubas surengė šaunų
vakarą su gražiu ir vykusiu
programu, Dariaus-Girėno Po-
sto 271 svetainėje, 4414-16 So.
Western Ave. Gražiai sudaina-
vo Brighton Parko Vaikų
Draugijėlės Choras, akompa-
nojant Violet Adesiną.

Tap šoki atliko Eleanor Za-
bukas ir Jane Ragauskaitė.
Gražiai ir vykusiai sudaina-
vo solo Mariūtė Schultz, akompa-
nojant Violet Adesiną.

Gražiai Šoko

Akrobatiską šoki atliko Vio-
let Staniuliuotė.

Gražiai sudainavo Brighton
Parko Jaunuolių Draugijėlės
Choras, po vadovybe mokyto-
jos A. Zabukienės. Akompana-
vo Irene Bružas.

Čigonų šoki atliko Eugenija
Miščiukaitė.

Lietuvių Kultūros Jaunimo
Ratelio Choras gražiai sudai-
navo keletą dainelių, po va-
dovystę p. Judzentavičienės.

Vykusiai ir puikiai sugrojo
Lietuvių Jaunuolių Balalaikų
Orchestra vadovaujamas J.
Budrevičiaus.

Taip jau, šiai orkestrai pri-
tariant, A. Zabukienė gražiai
sudainavo solo Lietuviskai ir
„Ušiskai“.

Paskutinį punktą atliko
Brighton Parko Moterų Klu-
bo kaimiečių grupė. Šitas nu-
meris buvo komiška ir išėjo
neprastai.

Sveikintimas

Beje, buvo skaityta telegra-
mas nuo Lietuvos Konsulo P.
Daužvardžio, per kuria apgai-
lestauja, kad negalėjo daly-
vauti šiame parengime, todėl
prašo priimti širdingiausį pa-
sveikintimą ir linkėjimus link-
smiai vakarą praleisti.

Bendrai imant, vakaras vi-
sais užtvilgiais gerai nusisekė
ir galima pagirti Brighton
Parko Moterų Klubą veiklą.

—Steponas

Skelbimai Naujienose
duoda naudą dėlto,
kad pačios Naujienos
yra naudingos.

MEKSIKOJ

Rašo
DOMINIKAS KURAITIS

(Tęsinys)

XIV

Ir Vėl Brangioj Amerikoj

Automobilis greitai bėga per
kalnus, per tyrilaukius. Vairą
reikia stipriai rankose laikyti,
nes kelių šonuose yra di-
deli grioviai, o vietomis kelis
šimtus pėdų žemyn krenta
stačios pakalnės. Jeigu nuo ke-
lio nusiristum, tai žmogus ga-
lėtų pamiršti viską, kas de-
dasi mūsų pasaulyje.

Toliau nuo kelio, iki pat
horizonto matosi tik rūsūs
kalnai ir būdai, piktžolėmis
apžėlę laukai. Tik kur-ne-kur
vaizdo monotoniją nutraukia
mažytės karklinės lušnelės,
neturinčios langų. Lietuvoj,
atsimenu, tokias lušnelės nau-
dojom galvijams suvaryti va-
saros metu nuo lietaus. Bet čia
—iš vienos pusės labai turtin-
goj, iš kitos pusės baisiausi
skurdą kenčiančioj Meksikoj—
tose lušnelėse žmonės gyvena.

Sveimi valdovai ir net tam
tikros vietinės žmonių klasi-
s laikė Meksikos liaudį vergijoj,
tokiu būdu jai neteko nei ap-
šviatos gauti, nei pažinti šių
laikų kultūrą, nei prisigyven-
ti. Atrodo, kad Meksikos liau-
dies didelis nuosimatis gyvena
taip, kaip gyveno keletą šimtų
metų atgal. Taipgi atrodo, kad
dar negreit tie savargės žmonės
iš tų karklinių lušnelių išlys.

Automobilis sukasi tai į žie-
mus, tai į pietus, sekdamas
kelia, ir staiga toluoj pamat-
tai miestą. Po kelių šimtų my-
lių tyrilaukiais—ir neturtingas
Meksikos miestas yra malonus
reginys, nes čia ne vien lušnos,
bet yra ir murinis namas, ir
judėjimas ir daugiau žmonių
pamatų—ne vien atskirus,
niurius meksikiečius, einančius
keliu su dideliu peiliu ranko-
je...

Tas miestas — tai Loredo,
prie Meksikos ir Jungtinių Val-
stijų sienos. Jis nusidriekęs
abiejose pusėse upės, kuria šioj
vietoje eina siena. Pietų kran-
te—Meksika, šiauriniame—Jung-
tinės Valstijos, mūsų Ameri-
ka.

Meksikos pusėj — neturtingi
namukai, keli apdirskę viešbu-
čiai, kelios smuklės ir gasoli-
no stotys. Pervaziavęs tiltą į
Jungtines Valstijas randi kitą
pasaulį. Tik kelios pėdos ski-
ria abi šalis, bet kokios jos
skirtingos! Galvoji žmogus, tai
tas pats žemės kamuolys, ta
patį žemė, tokie pat žmonės,
bet kaip skiriasi jų buklė. Tie
pakeltavės pamatai, kad ne vi-
sur žmonės gyvena taip kaip
mes, ir supranti kaip teisingas

yra pasakymas, kad viena pu-
sė pasaulio nežino kaip antro-
jį gyvena. Kai esi sotus, — al-
kaną užmiršti, manai, kad jo
pasaulyje nėra. Bet kai esi al-
kanas, tai pamatai kaip sunku
ir svarbu maisto kąsnį suras-
ti, su pavydų arba neapykan-
ta žiuri į tuos, kuriems ryto-
jus nerupi.

Turbūt ne vienas Loredo
meksikietis išsilgusiomis aki-
mis žiuri į Amerikos pusę, kur
gatvės švarios, cementuotos,
kur virš kitų triobėsių kyla
puikūs viešbučiai, su viliojan-
čiais restoranais.

Amerikos pusėj ir gaso sto-
tytina kitokios — čia ratuose orą
patikrina, langus nuvalo, o kas
dar maloniau, patarnautojas
kalba su tavim, nusišypso. Mek-
sikietis nesišypso ir nekalba.
Jie nieko gero, tik vargus gali
pasakoti, šypsotis nėra ko. Gal
jam reikėtų šypsotis, gal gy-
venimo nesmagumai būtų len-
giau pakelti.

Vėl Tyrilaukiai

Palikus Loredo ir važiuojant
Jungtinės Valstijos keliais, vėl
susiduri su tyrilaukiais. Reikia
pervaziuoti beveik visą Texas
valstiją, kol pasieki dirbamus
laukus. Bet Texaso tyrilaukiuo-
se daugiau gyvumo negu Mek-
sikoj. Čia dažniau privažiuoji
mažus, švarius miestelius, ma-
tai laukuose galvijų bandas ir

dažniau horizonte pasirodo ukl-
ninkų triobėsiai, panašūs į tik-
rus namus, ne į lušnas. Daž-
niau sutinki kelyje ir fermerių
važiuojantį automobilį, kad ir
senu.

Čia atmosfera visai kitokia
— nebaugu žmogų užkalbinti,
nakvynėi sustoti. Visgi važiuo-
ji savo žemė, nors dar nesi na-
mie. Tiesa, laukuose matai
daug suvargusių negrų-farme-
rių, bet jie palyginamai „nau-
jokai“ Amerikoje, dar nėra taip
giliai įleidę šaknų Amerikos
žemėj, kaip meksikiečiai savo
šalyje, ir gentkartėmis keičian-
tis jų buklė ir kultura kyla.
Netolimoj ateityje ir jie bus ge-
ri Dėdės Samo piliečiai.

Pervaziavęs visą Texas val-
stiją ir nukirtus kelių kitų val-
stijų kampus — pasieki Illino-
jų, kur jau tikrai jautiesi kaip
namie.

(GALAS)

Pakeitė Radijo Valandas

Palandech Amerikos Yugo-
slavų radijo programų valanda,
kuri yra duodama kas sekma-
dienį WWAE stoties bangomis,
pakeista. Nuo dabar tas pro-
gramas bus duodamas iš sto-
ties WHIP, sekmadieniais po
pietų, nuo 3 iki 4.

Pakeitimo tikslas apimti kiek
galint platesnį Jugoslavų gy-
venamą apyratį: Illinois, India-
nų ir artimasias valstijas.
(Skelb.)

Draugiškas Pasilinksminimo Vakarėlis

Rengia LDD 4-ta Kuopa

Lietuvių Darbininkų Drau-
gijos 4-ta kuopa sekantį šeš-
tadienio vakarą, rengia West
Side svetainėje, 2244 W. 23rd
Pl. draugišką linksmybių va-
karėlį.

Visi seni ir jauni LDD 4-tos
kuopos nariai ir LSS Centra-
linės kuopos nariai yra pra-
šomi kuo skaitlingiausiai at-
vykti ir linksmai, draugingai
praleisti vakarą. Mūsų drau-
gės—gerosios šeiminkės ke-
ta paruošti skanūs užkan-
džius ir visus pavaišinti ku-
geriausia. Sako, kad bus Vil-
niaus miesto gera muzika, ku-
ri gros džiazų ir klumpakojų,
ir susirinkusi publika galės
smagiai pasižokti.

Kviečia Rengimo Komisija

Karo Žemėlapiai

Naujienose galite gauti spal-
vuotą Europos žemėlapi su pa-
žymėjimais visų didesnių mie-
stų, pagal kurį galėsite sekti
visus karo veiksmus.

Antroje žemėlapi pusėje
yra pasaulio kraštų ir salų są-
rašas, su pažymėjimais jų di-
dumo ir gyventojų skaičius.
Kaina 15c.

Duodam Paskolas ant Pirmų Morgičių

Chicagoj ir Apieilinkėse, Lengvais Išmokėjimais; pirmimui,
pataisymui ir statymui naujų namų

MOKAME 3½%
Dividendų už padėtus pinigus

Kiekvieno asmens taupiniai yra apdrausti iki \$5,000.00 per
Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES Į

2202 W. Cermak Rd.

Chicago, Ill.

Telephone Canal 8887

Ben. J. Kazanaukas, Secretary

RAŠTINĖS VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryto iki 5 v. v.
Ketverge nuo 9 ryto iki 7 v. v.
Serėdoj nuo 9 ryto iki 12 dienų

ATDARA
KIEKVIENĄ
VAKARĄ
LAIKE
IŠKILMINGO
ATIDARYMO

**IŠKILMINGAS ATIDA-
RYMAS IR
IŠPARDAVIMAS**

TĖSIS VISA
SAVAITĖ
PRASIDES
PIRMADIENĮ
SAUSIO
22 DIENĄ

Atlankykite Mus Laike Iškilmingo Atidarymo

Formalis atidarymas prasidės Pirmadienį, sausio 22 d. ir tęsis visą
savaitę. Manor Furniture Mart jau turi reputaciją, kad tavorus par-
duoda žemiausiomis kainomis South Sidėj. Kas tik reikalinga na-
mams, čia rasite viską.

DYKAI SOUVENIRAI
GRAZIOS IR PRAKTISKOS DOVANOS
KOZNAM KOSTUMERIUI

MANOR FURNITURE MART, Inc.

"EVERYTHING FOR THE HOME"

PETER K. BARSKIS, Jr., Pres.

3108 W. 63rd STREET

PROSPECT 7865

KANADOS LIETUVIŲ ŽINIOS

IŠ TORONTO PADANGĖS

Naujų Metų Pradžia Ne Visiems Buvo Smagi

Nemaža torontiečių lietuvių skaičių ši žiema prisilgė ligomis. Naujų Metų išvakarėse susirgo Mrs. J. Mankus, ją užklupo smarkus širdies priepuolis, kurs ją tiek nusilpnino, kad dar ir dabar negali savo jėgų atgauti.

Mrs. Mankus torontiečiams žinoma kaip geros širdies, visuomet užjaučianti kitus nelaimėje ir daug kam yra visokiais būdais gelbėjusi.

I Toronto atvyko prieš dešimt metų iš Jungt. Valstijų del kitų gero, bet skaudžiai suvillta gražių svajonių turėjo lkti čia visam. Nusiskundžia, kad turėjo apleisti savo numylėtą Philadelphia, kur buvo įsigijusi namus, turėjo daug gerų draugų ir abu su vyru geras darbus; čia gi pradžia gyvenimo buvusi itin sunki, prisiėję panešti daug rūpesčio, daug nemalonumo, del kurių gavo ir širdies ligą. Bent tiek ji nusiramina, kad visa tai pergyvenusi del savo sesutės, kuriai prieš mirtį davė žodį neapleisti jos vienatinio sūnaus.

Mokėdama rimtai tvarkyti gyvenimą, Mrs. Mankus ir čia gyvendama įsigijo gražų namą; ji gražiai papuošė kaip del dėsnių šeimos, bet apleidusi sūnėnui tą busantį ramų ir jaukų šeimos židinį, liko tik dviese su vyru.

Kadangi vyras išeina į darbą, tai Mrs. Mankus lieka visą dieną vienu viena. Budama ligonė kankinama širdies, ji vengia toliau namų net išeiti. Džiaugėsi, kad turinti gerų kaimynų, kurie jai stengiasi reikale patarnauti, jį tarpe minėjo ir Mrs. Z. Stankienę, kuriai už paslaugą esanti dėkinga. Mes moterys toliau gyvenančios privalone Mrs. Mankus atlatyti nors retkarčiais ir suteikti jai ramesnę valandėlę. Atsiminkime, kad ji daugeliui iš mūsų yra padariusi gero. Mes linkime Mrs. Mankus dar ilgai, ilgai gyventi ir mažiau panešti širdies atakų.

VILNIUS PAVEIKSLUOSE

Binkio ir Tarulio 188 puslapio didelio formato

VILNIAUS ALBUMAS

Kainavo \$4.00, dabar su persiuntimu

TIKTAI \$3.00

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

LIETUVOS NEPRIKLAIMOMYBĖS

20 Metų Sukakties Minėjimo Ženklelius

GALI GAUTI NAUJIENOSE KAINA 25 CENTAI

Pelnas eina LIETUVOS AERO KLIUBO NAUDAI

Garsinkitės "N-nose"

SLA 236 kuopos narius irgi gerokai palietė ligos

Štai Ant. Margis jau ketvirtą savaitę kaip randasi ligoninėje, pernešęs net dvi vidurių operacijas, ir dar nežinia kada apleis ligoninę.

Julė Brazauskienė taipgi tebeserga įkyriu kojos skaudėjimu. Nuo 13 d. sausio užsimaldavo ligonė ir Katrė Skinulienė, kurios liga dar nežinoma.

Manoma, kad smarkus persišaldymas palietęs sąnarius. Stasys Taurinkas, priklausęs 352 kuopai, bet dabartiniu laiku gyvena Toronte, todėl centras pavedė jį mūsų kuopos globai. Čia Taurinską darbą ir nelaimė ištiko. Dirbant stalų audeklų per nelaimę mašina nupiovė rankos du pirštus sulig nagų. Visiems ligoniams linkėtina greito pasveikimo.

Užuojauta Zaleskiam ir Kudrefcevam

Su naujų metų pradžia kai kurie lietuviai gavo laiškų iš Lietuvos. Kiek teko girdėti, jie visi nelabai smagūs, nes juose pasakoma daug nepasitenkinimo "dėdės Juozo" žygiams, gerokai apsunkinusio Lietuvos žmonių padėtį. Visi veik nusiskundžia žibalo stoka. Kas svarbiausia — tai prisibijoma didesnio saugliavimo nepageidaujamo "burdingeriaus".

Už vis nesmagiausių laiškų iš Lietuvos gavo torontietis T. Kudrefcevičius ir edmontonietis Vladas Zaleskis. Jiems pranešama, kad 27 lapkričio mirė jų tėvelis St. Zaleskis, gyvenęs Kaune.

Prieš porą metų mirė jų motulė, o dabar ir tėvelis, sulaukęs virš 80 metų amžiaus. Surantu ir labai užjaučiu, ką judviej reikšia šis toli nuo jų su naujai supiltas kapas, todėl reikiu giliausią užuojautą Zaleskiui ir Kudrefcevičiui su šeimomis šioje sakusmo valandoje.

SLA 236 kp. rupestingai ruošiasi vakarui sukelti aukų Vilniaus krašto Lietuviams

Labai smagu paminėti, kad kuopa sausio mėn. susirinko išsirinko parengimų komisiją ir visai iš naujų žmonių, būtent: M. Mieladziūnė, I. Biečiauską ir J. Margevičį. Jie visi trys labai rimtai ir rupestingai ėmėsi darbo. Pirmiausia nori būtina surengti vakarą vilniečių naudai. Kiek pastebima, jiems gerai sekasi. Jau pradėjo ruošti veikalą "Suvaldyta žėdienė", vieno veiksmo komedija. Taipgi yra kviečiamas "Aušros" choras. Tikimasi, kad jis, susidedąs iš didelio skaičiaus SLA narių, neatsisakys tuopai pasitarnauti. Kadangi parengimas ruošiamas su vasario 16 d. švente, tai būtinas apibūdinimas ne tik nepriklausomybės reikšmės, kuri jau nams žinoma, bet sėkmingas ir jausmingas Vilniaus ir nuolatinto krašto grąžinimo apibūdinimas. Šią pareigą atlikti suiko J. Jokubynas.

Be to, bus dar ir eilės paralytos jau Vilniui grįžus prie Lietuvos. Kad daugiau sukelti pelno, daug moterų pasižadėjo paaukoti įvairių daiktų. Pirmoji tokia dovana suteikė p-lė A. Blažaitytė, padovanodama gražią lietuvišką juostą. Kadangi p-lė Blažaitytė nėra net kuopos narė ir jau suteikė tokia gražią auką, tai reikia suprasti, kad jos, dar neseniai atvykusios iš Lietuvos, jausmai yra tikrai jautrus ir galestingi link brolių vilniečių. Kuopos vardu iš anksto drįst Anelytei širdingai padėkoti. Visos kuopos moterys, kas kuo galime, paremkime vilniečius. Minimas vakaras įvyks 10 d. vasario mėn. 7:30 val. vakaro, visai naujoje svetainėje, 1034 Queen str. ir kaimas Brookfield, daug arčiau kaip Dovercourt st. Visi Toronto ir apylinkės lietuviai yra labai kviečiami paremti šį parengimą. Įžanga bus tik 25 centai, kurie eis vilniečių naudai. Po programos seks šokiai prie geros muzikos.

terys, kas kuo galime, paremkime vilniečius. Minimas vakaras įvyks 10 d. vasario mėn. 7:30 val. vakaro, visai naujoje svetainėje, 1034 Queen str. ir kaimas Brookfield, daug arčiau kaip Dovercourt st. Visi Toronto ir apylinkės lietuviai yra labai kviečiami paremti šį parengimą. Įžanga bus tik 25 centai, kurie eis vilniečių naudai. Po programos seks šokiai prie geros muzikos.

Girtinas ir reikšmingas samanymas leisti komp. M. Petrausko kurinių leidinį

Pastebėjome savo spaudoje, kad susitvėręs viršminėtam darbu atlikti komitetas atsiskaukia į lietuvišką visuomenę paremti šį kilmę darbą aukomis ar bent užsakymais minimo leidinio. Vargiai rasis kas šio sumanymo neužgirs ir darvalo jausti sau už pareigą, kuo nors, jei ne aukomis, tai bent užsakymu leidinio paremti šį darbą, kurs įgyvendins M. Petrausko atmintį ir jo darbų įvertinimą.

Butų gražu, kad ir mūsų Kanados lietuviai, o ypač torontiečiai, neatsisakytų paremti M. Petrausko leidiniam leidinį. Ne kartą mūsų chorai mus linkminio ir jaudino Petrausko kuriniais, taigi reikia tikėtis, kad ir dabar kaip chorai, taip ir pavieniai meno ir dainos bei muzikos mėgėjai neatsilikis nepagerbė jo kurinių leidimo.

P-lei E. Kacevičiutei ir Ant. Sultonui sukurusiems šeimynini gyvenimą linkiu daug laimės ir pasisekimo naujame gyvenimo kelyje. Pastebėtina, kad p-lei Kacevičiutei šis žygis iš pirmų dienų buvo gana laimingas. Per savo kuklias, bet smagias vestuves gavo daug vertingų dovanų, be to, jas padaugino dar ir išlošta graži lempa "Naujienu" skaitytojų parengimui Chicagoje. Laimė netikėtai švystėrėjo iš "Naujienu" kaipo jų skaitytojai. Lai laimė visuomet judviej šviečia nežinomą ateities kelią. — O. I.

Montreal, Kanada

D.L.K. Vyt. Klubo menininkai ruošia 28 dieną sausio, 4:30 p. p., adresu 2161 St. Catherine St. East puikų vakarą, kur bus suvaizdintas puikus veikalas — keturių veiksmų komedija "Inteligentai". Be to, dainuos klubo "Aido" choras. Tą programą pildys Montrealo Lietuvių mylimi dainininkai Vincas Kajačkas ir Frank Brazauskas, ir taip pat pragaršėjęs lietuvis gitaristas. Kviečiame visus ir visas Montrealo lietuvius kuo skaitlingiausiai dalyvauti. Įžanga 25 centai. Sec. Ann Čelkis

GOAT ISLAND. — Niagara krioklio vaizdas dabartiniu laiku.

SUVARŽOMA AGRESORIŲ PROPAGANDA KANADOJE

Naujas Kanados apsigynimo įstatymų pataisymas, kuris įėjo galion su sausio 12 dieną, greisia uždarymu priešvalstybinių organizacijų bei grupių. Pataisymas taipgi taikomas ir prieš paskirus asmenis, kurie mėginą propagandą bei veiksmams pakenkti krašto saugumui. Ant kiek jis palies ar nepalies lietuvių organizacijų, įvairias politines grupes ir kultūrinius ratelius, galime spręsti susipažinus su šiuo pataisymu.

Gali Uždaryti Organizacijas

Aukščiausias krašto teismas (Supreme Court) gali uždaryti ir paskelbti nelegalia hile grupę, organizaciją bei partiją, kuri pasirodytų kenksminga krašto saugumui. Pagal šį pataisymą, ne jokia organizacija, ne paskiras asmuo negali skleisti jokių žinių, daryti pranešimų, kurie galėtų pakenkti kariuomenės rekrutavimui, arba galėtų pakirsti kareiviuose drausmingumą ir bendrą trauktybę skėmingą karo žygių pravedimą. Griežtai draudžiama spausdinti ir platinti laikraščius, knygas, žurnalus, paveikslus, cirkuliarinius laiškus, raštus ir dokumentus, kurie pakenktų Karaliaus ir Santarvės kariškų jėgų neparems. Visi lietuviai, prižygiams, arba pakenktų Karaliaus geriams santykiams su svetimomis valstybėmis.

Paskelbus organizaciją ar partiją nelegalia, pataisymas visapusiškai užkerta kelią tokioms organizacijoms persiorganizuoti į taip vadinamas "šiaudines" organizacijas bei grupes.

Partijos ir paskiri asmenis rasti kaltais prasižengime prieš karo įstatymus turės apeliacijos teisę, bet tokią pat teisę turės ir Valstybės Gynėjas.

Maksimalė drausmė ir pabauda nusikaltusiems prieš šiuos įstatymus — 5 metai kalėjimo.

Mary McElroy, Kansas City buvusio manadžeriaus duklė, kuri nusižudė.

arba \$5,000 pinigines pabaudos, arba abu: 5 metai kalėjimo ir \$5,000 mokesčių.

Subversyvių Partijų Rėmėjai ir Simpatikai

Naujas pataisymas paliečia ne tik subversyvių partijų narius, bet ir jų rėmėjus ir simpatikus, taipgi ir tokių partijų išrinktus atstovus valdiškose vietose, nes "hile asmuo, kuris priklausys nelegali partijai, arba kuris skelbs ir ginys tokios partijos bei organizacijos veiksmus, principus bei politiką, bus skaitomas nusikaltusiu prieš karo įstatymus, ir bus patrauktas atsakomybėn."

Viršininkai Atsako Už Organizacijos Nusikaltimus

Kiekvienas viršininkas turės atsakyti už jo vadovaujamos organizacijos nusikaltimus, jeigu jis neįrodydys, kad organizacija papildė nusikaltimą be jo žinios ir pritarimo, arba kad jis stengėsi sulaukyti ją nuo tokių nusikaltimų.

Kratoms ir Arešiams Reikalingas Varantas

Kratoms ir areštams valdiški pareigūnai turės išgauti leidimus. Toksai jų veiksmų apribėjimas apsaugoja žmonių civilis teises. Palyginus šį Kanados apsigynimo įstatymų pataisymą su iki 1936 metų veikusiu Kriminalio Kodekso 98 skyriumi, naujas pataisymas žymiai sušvelnintas, nes tuomet kratos ir areštai buvo galima vykdyti be varanto.

Taikos teisėjas (justice of the peace) išduos leidimus kratoms ir areštams tik tuomet, kada turės tinkamus įrodymus, kad organizacija arba asmuo yra prasižengę, arba yra numatomas prasižengimo papildymas.

Laisvė Kritikuoti Vyriausybę Užtikrinta

Karo įstatymų reguliacijos 30 ir 39A, kurios liečia vien subversyves organizacijas ir svetimų valstybių agentus bei šnipus, visai neličia teisėtų partijų, darbo unių ir įvairių organizacijų. Šie įstatymai yra atskirti tik prieš organizacijas, kurios veikia agresinių valstybių naudai ir siekia sabotuoti demokratinio bloko karo žygius.

Vyriausia Kanados Taryba (Order-in-Council), sausio 19, teigia, kad kritikuoti vyriausybę, nurodyti jos klaidas ir netikslumus nebus skaitoma prasižengimu. — K. Bure

ŠIS TAS IŠ ŠEN IR TEN

Priejo liepto galą.

TORONTO, Ont. — "Naujienu" Nr. 8 Kanados Lietuvių Žinios, Toronto korespondentas, pasirašęs "Laisvamaniu", paaiškino vieną iš nelaktiškesnių korespondencijų iš visų, kurios buvo paaišintos nuo pat šio kytiaus įsteigimo. Kadangi su viena iš pirmesniųjų šio kytiaus bendradarbių, tai laisvau sau už pareigą pareikš savo mintį tos korespondencijos veikau.

Toje "Laisvamaniu" korespondencijoje, kuri užėmė dvispalstį ir su kaupu — prrašyta visokių niekinančių kitus žmonių, frazių. Štai nekurie: "tamsių katalikų medinis Kuzaskas; sendavatkė Matjošaitienė; Baniuliukas (Banylis) ir daug kitokių nesamonių pridėta ir vis tai dėl to, kad kas tai buvo prašomas salę apleisti. Naujų Metų švakarių šokiuose.

Nežiūrint korespondencijos ilgumo, "Laisvamaniu" nepasakė, kas, butent, buvo iš salės išprašytas! "Laisvamaniu", turbut, nepamane, kad tame užslėpime glūdi tos korespondencijos vertė ir korespondento arba laikraščio "N-nų" garbės.

Suo atveju, "N-nų" garbės, nes kor-tas pasislėpė už slapyvardžio, negražiai naudodamasis laikraščio teisingiems korespondentams skirtomis privilegijomis. Sakau, teisingiems, nes kiekvieno kor-to šventa pareiga paduoti teisingas žinias, o jeigu pasitaiko kartais vaduoti spėnojomais, tai jie turi būti dedami taip, kad neįžeistų visuomenės ir laikraščio garbės, nes laikraštis nėra kokia nors pamazgnė, į kurią galima buti pilti visokie pravardžiamai ir melai, o skaitytojai nekokie nors išalkę vilkai, kuriuos galima buti šerti kuo tik prasimančius!

Kadangi ištraukos iš korespondencijos, kurios reikalngos būtų padaryti, užimtų nemažai vietos, o be to, viena iš įžeistųjų per "L." korespondenciją — jau pati atsakė (tai p-lė Matjošaitienė, kurios atsakymas "L." buvo labai žmoniškas), tai apsisėm su keliais pateisinimais ir palyginimais. Niekas iki šiol dar neišdriso vesti komentarus per spaudoją apie vieną iš pirmųjų lietuvių Toronto kolonijoje, Joną Kazlauską (kurį "L." pravardžiuoja mediniu) ir čia "L." parodo savo didelį nesumanumą. Jaunuolis Banylius, kuris dar neseniai iš Lietuvos atvykęs, ten palikęs gimnazijos suolą, o čia pradėjęs amato mokytis, susitaukęs kelis centelus, prašė užsakyti jo tėvams į užk. "Naujienas" — tikrai neužsitaravo pravardžiuojamas "Baniuliuku", esą, dėl to, kad mažas; kas iš to, kad žmogus tris kartus už Banylių didesnis, o prašomas iš salės išsikraustyti? Tai gi, kaip matom, "L." įžeidė ne tik "tamsius katalikus", jo žodžiais sakant, bet ir ilgamečius "N-nų" skaitytojus pp. Matjošaitius ir Banylių ir visus tuos Toronto lietuvius, kurie tiesioginiai ar netiesioginiai surišti su "L." visuomeniniame veikime. Jis įžeidė ne tik savo priešus, bet ir savo artimus draugus. Buvo skaudu išgirdus nesmagų incidentą — bet dar pasidarė nesmagiau, kuomet ta pati klaida buvo pakartota spaudoje. Šis įvykis labai sujudino Toronto lietuvių visuomenę. Vieni susiėję, gyvu žodžiu svarsto tokią labai netaktišką "L." išsišokimą — kiti, spaudoje aprašinėja, ir vis "L." ne-naudai. Pasirašydamas "Laisvamaniu", jis daro didelę gėdą laisvamanybės idėjai, nes jo korespondencija toli nuo laisvos tolerancijos, kitų įsiūtkinimų žmėnčms.

Gaila, kad "L." atsisotdama mu kutn opozicijon, tarpe Toronto le.uvių bando puošti kultūros ir pažangos plunk nymis. kult.ringas žmogus, stodamas į kovą už savo principus, nesigriebs prasimanymų ir prav.rdiavimų ginklo.

Taipgi dažnai vartojamas žodis pažanga — pažangus, nuostojo savo vertės. Tą gali pavirtinti pati "L." korespondencija, o juk tai neviskas; Toronto lietuviai daugel u atvejų toki "pažangus" malonumą patycc. "Laisvamaniu" su keliais savo draugais "žengė" taip smarčiai, kad neapsižiūrėjo, jog atsidurė prie liepto galo. Jis re-pastebėjo, kaip pakeliui, daug draugų pametė. Jėgu nenorimą grįžt, tai ar nevertėtų bent sustot ir apsidairyt, kur'oje pusėje ir kaip toli žmoniškumas atsiliko.

Laisvamanybė ir pažanga yra brangūs ir idealiai žodžiai: norint jų skraiste dangstyti — reikia turėti skaisčią sielą. Dabar, vardan "N-nų" garbės ir gerovės ir "N-nų" skaitytojų malonumo prašau gerbiama "N-nų" Redakciją, nedėti šmežiančių kitus, korespondencijų įėjgu jų autorius, minėdamas kitų pavardes, bijo savo pasirašyti, nes bijodamas, kad jo vardas nenukentėtų, jis stengsis kitus neįžeisti.

Pirmas Torontiečių Parengimas Vilniaus Naudai.

Kitos lietuvių kolonijos, jau seniai suskato panašius parengimus rengti, bet torontiečiai, tik dabar pradėjo. Sausio 21 d., Toronto lietuvių parapija surengė šokius ir su užkandžiais. Publiks buvo daug ir reikia tikėtis, kad pelno liko nemažai, kuris visas skiriamas Vilniaus našlaičiams.

Kiti parengimai.

SLA 236 kp. rengia vakarą vasario 10 d. lenkų salė, irgi vilniečių naudai. Reikia tikėtis, kad Toronto lietuviai neatsisakys paremti šį parengimą, gausingai atsilankydami. Visas pelnas yra skiriamas vilniečiams šelpti. — Frances

INSURANCE

(APDRAUDA)

- PILNA APDRAUDA AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDA NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDA RAKANDŲ.
- APDRAUDA NUO VAGIŲ.
- APDRAUDA LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurie randa tavernalose Publie Liability.

NAUJIENŲ

Raštinėje per A. RYKKEVICIŲ 1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

KAIP ŽUVIS BE VANDENS, TAIP GERAS LIETUVIS BE "NAUJIENŲ" NETURĖTŲ BUTI.

Netekome Kulturingo Žmogaus, Dailės Mylėtojo

Mirė Balys Namajuska

Per Lietuvos konsulą p. Daužvardį, Chicagoj, teko sužinoti, kad Lietuvoj mirė Balys Namajuska, kuris Chicagoj buvo gerai žinomas, o ypač Northsidej.

Balys buvo gimęs Drageliskiu vieniemyj, Užpalių valsčiuje, ir i Ameriką atvyko 1910 metais. Buvo labai draugiškas ir linksmo būdo. Tuo isigijo daug draugų. Visados buvo gražiai pasirengęs ir vedė švarų, pažangų, kultūrinį gyvenimą. Buvo dailės mylėtojas, užtagi nuo pat pradžios atvykimo i Chicago priklausė prie Lietuvių Socialistų 81 Kp. Vyrų Choro, kuris dabar yra Chicago Lietuvos Vyrų Choras, taipgi ir prie "Pirmyn" Choro.

Išvyko Lietuvon su "Pirmyn" Choru

Kai "Pirmyn" Choras 1938 metais važiuo i Lietuvą, paminėjimui 20 metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių, išvyko ir Balys Namajuska. "Pirmyn" Choras po sekmingo aplankymo Lietuvos grįžo atgal, bet Balys dar pasilikęs paviešėti savo gimtinę ir su plačia gimine. Vėliau jis pranešė, kad nutarė apsigyventi Lietuvoj pastoviai, savo tėviskės gražiam ukij.

Giminių Amerikoje Neturėjo

Balys Namajuska Amerikoje, Chicagoj giminių neturėjo vien tik kaimynus ir daug draugų, kurie sužinoję apie jo mirtį buvo labai sujaudinti.

Lietuvių Vyrų ir "Pirmyn" chorai, netekę savo mylimo draugo, sustoję ir nulenkę galvas liūdnai atidavė jam paskutinę pagarbą, sakdami savo širdyse, išsėkis ramiai, Biliuki X. S.

Beliajus Pakviestas Instruktorium I Kansas City, Mo.

Mokins Meksikietiškus Sokius

28-tą Sausio, Vytautas Beliajus iškeliauja i Kansas City, Mo., kur tapo pakviestas i instruktorius vienos didžiulės ir gražiausios meksikietiškos įstaigos vakarų valstybės, o gal ir visoj Amerikoje.

Istaiga žinoma vardu, "Our Lady of Guadalupe Center", didelis ispanų architektūros laudies namas, kur meksikiečių kultura bei tautosaka yra užlaikoma ir platinama.

Ten Beliajus bus savaitę laiko ir mokins meksikietiškus bei aztekų (Meksikos indėnams) sokius ir žaismes. Kor.

LOVEIKIS
Siūniam Gėles
Telegramu i
Visas Pasaulio
Dalis
KVIETININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams
ir Pagrabams
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 7308

URBA
Gėlės Mylimiems
Vestuvėms, Bankietams,
Laidotuviams, Papuošimams
GELININKAS
1180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

NAUJAUSI IR GERIAUSI RAKANDAI
PIGLAUSIA KAINA—CASH ARBA
LENGVAIS ISMOKJIMAIS
BARSKIS FURNITURE HOUSE, Inc.
"THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1924
1748-50 West 47th St. Phone Yards 5069

Radio

Išklausius "Naujienu" Sekmadienio Radio Programo

Nors Chicagoj lietuviškų radio programų klausytis nėra naujienybė, kaip lygiai nėra didelio malonumo klausytis monotoniškų biznio skelbimų su "dideliais išpardavimais."

Kitaip tenka įvertinti "Naujienu" sekmadienio programą, kuriame buvo atvaizduota "Naujienu" raštinė ir buvo papuoštas gražiomis dainomis. Pakeitimas pranešėjo i raštinės pareigūno vietą sudarė daug gyvesnį ir žingeidesnį programą. Raštinės pareigūno vaidino savo rolę labai rupestingai ir tuom suteikė klausytojams smagumą, sukurdamas tikrą raštinės vaizdą.

Bet tai dar ne viskas, apie ką tenka kalbėti su dideliu malonumu. Musų jauna dainininkė, p-lė Ona Skeveritė, dainavo taip gražiai ir maloniai, kad jos gražusis aukštai išlavintas melodingas balsas, su gera lietuviška dikcija, sukurė tikrai jaukų ir malonų pusvalandį radio klausytojams. Jau nuo seniai p-lė ONUKS yra mėgiama mūsų tarpe kai po gera dainininkė, bet ji niekad neturėjo tokios geros progos savo gražiu balsu mus palinksminti, kaip praeitą sekmadienį. Džiaugiantis jos gražiu, žavingu dainavimu, reikia prašyti jos, kad ji tankiaus pasirodytų per radio ir duotų progą radio klausytojams gerėti jos talentu ir jos gražiu balsu.

Butų džiugu, jei "Naujienu" radio vedėjai išlaikytų ir toliau tokia aukštuma radio programos, kokia pasižymėjo praeitą sekmadienį. Per radio programus visko yra skleidžiama net ir per daug, todėl butų labai pageidaujama, kad "Naujienu" programai žymiai skirtųsi, laikydamiesi rimties, meno ir kultūros.

Radio Klausytojas

Budriko Radio Valanda

Budriko radio programos pereiną septintadienį buvo įvairus ir geras. Išpildė ji didžiulį simfonijos orkestrą, dvigubas Saurio kvartetas ir Makalai.

Orkestra pagrojo gražų maršą ir eilę lietuviškų melodijų —Skudutį, valcą Saulutę, Kaip Gražus Rutelių Darželis, polka Daili teta ir kitas. Kvartetas padainavo: Onytė mano, Ielitytė mano, Kulkosvydis, Žalumo banga, Vijo vilkas voverytė, Oi berneli vienturti ir Atsiveikimo daina. Makalų grupė įdomiai ir gyvai suvaidino savo pasakos vaizdelį. Ir muzika ir dainos ir vaidinimas man labai patiko.

Kitas Budriko radio programos bus ketvirtadienį vakare tarp 7 ir 8 val., Chicagoj laiku iš stoties WHFC—1420 k. Programme dalyvaus akordeonistas, moterų choras ir bus svarbus asmenų ir draugijų pranešimai, juokai ir svarbės pasaulio žinios. Nepamirškite pasiklausyti.

—Radio Mėgėjas

PHOENIX, ARIZ. — Joan Bennett, pasižymėjusi filmų artistė, kuri šiomis dienomis ištekojo už Walter Wanger (po kairei).

WASHINGTON, D. C. — Arthur Haight, senatoriaus William Borah pažas, nuima nuo štalo mirusiojo senatoriaus rekordus.

Dėl Pasitarimo Apie Nepriklausomybės Minėjimą

—SKAITYTOJŲ BALSAS—

Lietuvos Konsulas p-as Daužvardis, kuris rūpinasi visokais Lietuvos reikalais Amerikoje, sausio 16 dieną sušaukė Chicagoj lietuvių įvairius veikėjus ir dvasios vadus apkalbėti ir suorganizuoti komitetą rengimui Lietuvos 22 metų nepriklausomybės paminėjimo. Žmonių atsilankė gana daug, nepaisant blogo oro. Pasirodo, kad Chicagoj lietuvių visuomenė yra užinteresuota Lietuvos likimu.

Ponui Daužvardžiui paaiškinti susirinkimo tikslą, kad norima surengti didelį Lietuvos nepriklausomybės apvaikščiøjimą, visi vienbalsiai pritarė.

Vienas jaunas veikėjas, veiklus politikoj, pranešė, kad jie jau tokį apvaikščiøjimą rengia vasario 4 d., Ciceroje, užvardindami "Lietuvių Diena", apvaikščiøjimui Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių, ir kvietė prie jų prisidėti visą jų susirinkimą, pareikšdami, kad jeigu jų neprisidėsitė, tai jūs esate mums ir jaunimui priešinigi.

Konsulate susirinkę veikėjai pasijuto įžeisti, ir nors jaunųjų rengimą užgryrė, bet nutarė kitą apvaikščiøjimą rengti atskirai.

Tie jauni veikėjai apleidė susirinkimą, parodydami savo neuzsiganėdinimą. Iš jaunųjų pusės nelabai gražu sporto parengimą maišyti su Lietuvos nepriklausomybės apvaikščiøjimu.

Ten Buve

NAUJIENU METINIS KONCERTAS

Kovo 31 d., 1940
SOKOLŲ SALEJE

Chicagoj Draugijų, Klubų Valdybos 1940 Metams

L. ZAGARIEČIŲ KLUBO VALDYBA 1940 METAMS: P. Arlauskas—Pirm., 2109 N. Cleveland ave.; A. Niprikas—Pirm. Pagelb., 4015 W. 13th st.; J. Keturakis—Nut. raštininkas, 1525 So. 51st ave., Cicero, Ill.; Anna Kondrotas—Fin. Rašt., 113 W. Germania place; E. Ramauskienė—Kontrolės rašt., 1218 S. Independence blvd.; St. Niprikas—Kasierius, 3235 So. Halsted st.; Kasos Globėjai: A. Mieravičius, 2539 W. 46th pl. ir F. Povilaitis, 10051 S. La Salle st.; J. Balakas—Korespond., 1414 S. 49th Ct., Cicero, Ill.; K. Balčiūnas—Maršalka, 3521 West 38th pl. Susirinkimai laikomi viena kartą i mėnesį, kas ketvirtą sekmadienį pirmą valandą popiet, Hollywood svet., 2417 West 43rd st., Chicago, Ill.

12 WARDŲ AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBO VALDYBA 1940 METAMS: J. Svitovius—Pirm., 4000 So. Talman ave.; F. Ziekus—Pirm., 2554 W. 40th st.; Paul J. Petraitis—Nut. rašt., 752 W. 33rd st.; Tel. Victory 8770; Lucille Daglūtė—Finansų rašt., 2902 W. Pershing rd.; J. Montvidas—Kontrolės rašt., 4005 South Artesian ave.; K. Sova—Kasos globėjai, 4001 S. Maplewood av.; Helen Gramantienė—Kasierius, 4535 So. Rockwell st.; Dr. S. Dundulis—Dr. kvotėjas, 8939 So. Claremont ave.; A. Miller—Teisėjas, 4258 S. Western ave.; J. Balciūnas—Maršalka, Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėn. trečią sekmadienį, 1 val. popiet, Hollywood svet., 2417 W. 43rd st. Nariais gal buti vyrai ir moterys nuo 16 iki 45 metų amžiaus.

LIETUVOS BENO KLUBO VALDYBA 1940 METAMS: Frank Bistras—Pirm., 4548 So. Francisco ave.; Jonas Rakauskas—Pirm. pagelb., 750 W. 35th st.; Edward Grushas—Nut. rašt., 3549 S. Halsted st.; Constantas Janushauskas—Kasierius, 3461 S. Morgan st.; Petras Marozas—Fin. rašt., 1649 So. Harding st.; Kasos Glob. (2) Harry Reksnis ir John Dounis; Ignatz Yorevich—Maršalka, 3347 S. Morgan st.; Joseph Grushas—Korespondentas, 3549 So. Halsted st.; Jonas Rakauskas—Beno Lyderis—Pirm. Band praktikos yra kas antradienio vakarą 8 val. Shemett svet., 3336 Lithuania ave. Chicago, Ill.

GARFIELD PARK LIETUVIŲ VYRŲ IR MOTERŲ PAŠEĖL KLUBO VALDYBA 1940 METAMS: Pirm.—Geo. Medalinskas, 233 S. Central Ave.; Pirm. pagelb.—John Yuknis, 210 S. Kildare Ave.; Raštininkas—M. Medalinskas, 233 So. Central Ave.; Fin. Rašt.—Chas. Katallo, 4676 W. End Ave.; Kontr. Rašt.—V. Manikas, 17 S. Springfield Ave.; Kasierius—M. Kazianas, 3508 Gunderson Ave.; Berwyn, Ill.; Kasos Globėjai: M. Davidsonis ir J. M. Bruchas; Maršalka—A. Babus; Reporteris—John Benekaitis, 1656 S. Troy St.; Doktoras—Al. Margeris. Susirinkimai yra kas antrą sekmadienį, 1 val. popiet, Napoleon Hall, 3958 W. 5th Ave.

TEISYBES MYLETOJŲ DRAUGYSTES VALDYBA 1940 METAMS: Joe Balchunas—Pirm., 3200 So. Lowe Ave.; P. P. Kiliš—Pirm. miniko pagelb., 3347 S. Lithuania Ave.; A. Kaulakis—Nut. rašt., 3842 S. Union Ave.; F. Kasper—Fin. rašt., 3534 S. Lowe Ave.; G. Grigonis—Kontr. rašt., P. Juozapavičius—Izd. glob.; J. Rachunas—Izd. minikas, 3137 So. Halsted St.; L. Lucius—Maršalka, Dr. J. P. Poška—Dr. kvotėjas, 3133 So. Halsted St., Tel. Victory 3687; K. Valaitis—Ligonijų prižiūrėtojas. Susirinkimai atsižvelgiant kas mėnesio antrą sekmadienį, 12 val. dieną, Lietuvių Auditorioj, 3133 S. Halsted St. I draugystę priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 45 metų amž.

LIETUVIŲ JAUNIMO KULTūros RATELIO VALDYBA 1940 METAMS: Pirm.—Antanas Povilonis, 2453 W. 45th Pl., Tel. Lafayette 2196; Vice-pirm.—Benis Lėkšas, 3427 So. Lithuania Ave.; Ildin.—A. Jakutis, 6958 So. Maplewood Ave. Prospect 6249; Fin. Rašt.—Nut. raštininkas—Kasparas Danta, 3314 So. Lithuania Ave.; Biznio Komisija: Jonas Piliatkauskas, 4415 So. Francisco Ave.; Bronė Lauciūtė, 837 W. 34th Pl. ir Vidas Ralia, 6801 So. Artesian Ave. Tel. Hemlock 8370. Susirinkimai įvyksta kas mėnesio pirmą trečiadienį, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Tel. Virginia 9780. Choro pamokos yra kas penktadienio vakarą 7:30 val. toj pačioj svetainėje.

PALAIMINTOS LIETUVOS DRAUGIJOS VALDYBA 1940 METAMS: J. Jakus—Pirm., 6504 So. Rockwell St., tel. Rep. 7293; A. Subaitis—Vice-pirm., 1947 Des. plaines St.; A. Tumavicius—Nut. rašt., 1227 So. 50th Ave., Cicero 5385; F. Miklunas—Fin. rašt., 4917 Camensky Ave., Laf. 1152; F. Margevičius—Kontr. rašt., 4409 S. Fairfield Ave.; F. Šerpišius—Kasos glob., 4337 So. Fairfield Ave.; T. Janulis—Izd. 3430 So. Morgan St., Yards 4863; A. Šaškas—Maršalka, 3622 So. Union Ave.; B. J. Jakaitis—Auditorijos atstovas, ir koresp., 826 W. 34th Pl., Yards 2252; P. Augustinas—Ligonijų prižiūr., 656 W. 35th St., Yards 6701; Truististai—Tamkevičia, Augustinas, Subaitis; K. Stulga—Teisėjas; L. Juchus—Teis. raštininkas.

CLASSIFIED ADS.

SITUATION WANTED

Ieško Darbo

MOTERIS PAIESKO DARBO prie namų arba prižiūrėti vaikų. Esu pilnai patyrusi. 4524 South Marshfield. YARDS 1609.

HELP WANTED—FEMALE

Darbininkų Reikia

MERGINA BENDRAM NAMŲ ruošos darbu, savas kambarys, 2 vaikai, \$7.00, nėra virimo nė skalbimo. Briargate 3554.

REIKALINGA PATYRUSIŲ operatorių prie vienos adatos mašinos. Reikalauja didelę suklelių imonę darbas nuolatinis. Kreiptis. TABIN-PICKER and CO., 4119 Belmont Avenue.

REIKALINGA VEITERKA. 666 West 14th Street.

VIENOS ADATOS OPERATORIų, blind stitch hemmerių ir pinkerių. Patyrusių prie medvilnių suklelių. Darbas sekcinis, ir nakties darbas. Darbas nuolatinis. SMOLER BROTHERS, 2300 Wabansia.

HELP WANTED—MALE-FEMALE

Darbininkų-Darbininkų Reikia

REIKALINGA VIDURAMŽE moteris arba pora vištų ukiui. Turi mokėti karves milžti. Kambarys, užlaikymas ir alga. Šaukti Prospect 8985 po 6 val. vakaro. Antanas Grinius, 3424 West 67th St.

SUSIRINKIMAI

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES DIENOS PAMINĖJIMO KOMITETO susirinkimas dėl vasario 16 įvykis ketv., sausio 25 d. 8:30 val. vakaro pas pirm. Dr. Rakauską, 2415 W. Marquette Road. —Pirm. ir Rašt.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1940 METAMS: Pirm.—M. Grakauskas, 3939 N. Christiana Ave., tel. Juniper 5936; Vice-pirm.—M. Mike Cepulevičius, 3327 Le Moyne St.; Protokolių sekr.—Anton Lungevicz, 1814 Wabansia Ave., tel. Humboldt 2285; Finansų sekr.—Stanley Buneckis, 3247 Beach Ave.; Kasierius—John Kuprevičius, 3446 W. Pierce Ave.; Maršalka—Anton Kuprevičius, 3448 Le Moyne St.

ROSELANDO LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBO VALDYBA 1940 METAMS: Matilda Slančauskienė—pirm. minikė, 10560 Edbrooke Ave.; M. Naverauskienė—Nut. rašt., 10320 So. Wallace St.; Anna Dargienė—Fin. rašt., 10520 So. State St.; Paulina Stasiulis—Kasos glob.; Sophie Satkauskas—Kasierka, 10835 Edbrooke Ave.; Stumbrienė—Maršalka; Streukienė—koresp.; Antonette Swart—korespondentė. Susirinkimai yra kas mėnesio antrą trečiadienį, 7:30 val. vakaro, 10413 So. Michigan Avenue.

Socialistai Šaukia Susirinkimą

Lietuvių Socialistų Sąjungos centralė kuopa šaukia narių metinį susirinkimą sausio 27 d., penktadienio vakare, pradžia 8 val. — įvyks Naujienu name, 1739 S. Halsted St.

Bus renkama valdyba 1940 metams, įvairios komisijos; taip jau bus plenuojama darbuotė visam metui. Visi kuopos nariai ir draugai norintys įstoti i kuopą yra kviečiami dalyvauti šiame susirinkime. —Kvieslys

Sužeidė Tris Tunelio Sprogime

"Subway" tunelyj ties 1200 Clybourn avenue vakar įvyko sprogimas. Vienam darbininkui buvo nulaūta koja, kiti du buvo apdeginti. Sprogimas kilo kai kibirkštis uždegė gasolinas i tunelį.

Sužeistieji yra: Charles Arnold, 2549 So. Pulaski avenue (jam buvo nulaūta koja); Raymond Monaco, 25, nuo 906 So. Racine avenue, ir 24 metų Daniel Stonehouse, 7123 So. Campbell avenue.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Garsinkitės "N-nose"

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia

REIKALINGAS DRAIVERIS —alaus išvežiojimo bizniui, su biskiu kapitalo, arba gali but partneris. Gera proga padaryti gerą gyvenimą. Šaukti YARDS 1638 dėl smulkesnių informacijų.

REIKALINGAS DARBININKAS mokantis daryti sandvičius restorane. GEORGE'S CAFE, 3465 South Morgan St.

REIKALINGA HAM BONERIŲ —patyrusių tikrai. REAL PACKING CO., 2710 Poplar Ave.

REIKALINGAS PUSAMŽIS ZMOGUS kaip janitorius, kuris patyręs apie boilerį ir namo darbą. Šaukite NORMAL 6902.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

DĖL LIGOS PRIVERS-TA esu parduoti savo bučernę—grosernę. Dir-du bučeriai. Biznis ger-ras. Kas nori turėti pelningą biznį, atsišaukite TUOJ i—

NAUJIENAS, Box 1120.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai-Zemė Pardavimui

PARDAVIMUI 2 AUKŠTŲ plytinis su krautuve, modernas flatas ir 15 akru garžas, taiggi gretimais 2 aukštų treimins, krautuves ir flatai. Gerų pajamų nuosavybė—bar-genas. Savininkas 650 W. 43th St.

KAS NORI PIGIAI PIRKTI Marquette Parke namą, krautuve, 3 flatai, murinis apšildomas. Mainys lotą ar kitokią mažą nuosavybę, kad ir ne Chicagoj. Matyk ar rašyk JOE. VILIMAS. 6800 S. Maplewood Hemlock 2323.

PIGIAI REZIDENCIJA Marquette Parke. Didelis lašas gražioj vietoj netoli Parko, gera transportacija, kas norite pigiai ir gražiai gyventi, atsišaukite ar rašykite greit. JOSEPH VILIMAS. 6800 So. Maplewood Ave. Tel. Hemlock 2323.

\$4,000—ar MAINYTI—87th Wabash 6 didelių kambarių namas. Furnasas, naujas boileris. 6341 May—\$2500.00 gražus, palyginamai naujas, 6 kambarių kars-tu vandeniu šildomas namas, švarus. \$3750—64th ir Paulina 6 kamb. katedžė, karstu vandeniu šildoma, naujas boileris. Garžas. \$30,000—71st ir Western, 15 flatų 4 kamb., garas, refrigeracija, rendos \$7000 metams. Šaukti R. MEDORA, Stewart 3601.

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui

PARSIDUODA 80 AKRŲ miškas. Eagle River, Wis. Miškas vertas apie \$2,000—Parduosiu pigiai. 504 E. 47th St., Drexel 6929.

APIE 30,000 KETVIRT. PĖDŲ kiek mško, prie gristo mško kelio (tuoj i šiaurę nuo Roosevelt Rd.), vakaruose nuo La Grange Rd. Kaina \$375—\$75 pinigais, \$5 mėnesy. Box 1138, 1739 So. Halsted Street.

WHOLESALE FURNITURE

Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

Mokėdamas cash už rakandus, su-aupinsi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pasaukite ar rašykite dėl daugiau informacijų. Vien-tik nacionaliai žinomi didieji randa-si pas mus. ALLISAUSKAS, Sūnu, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone Republic 6051.

Pirkite tose krautuose, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

Kas diena...

Tukstantinės pirkėjų armijos ieško visokių pirkinių, bū- nio progų ir t. t.

Todėl jeigu turite ką par-duoti, mainyti, išnuomoti samdytis ir t. t., nelausite, kad kitas pavilys jusų ge-rąjį kostumerį, bet garsinkitės ŠIANDIEN NAUJIENU "Classified" skyriuje

ŠKAITYKITE kas dieną Nau-jienu 7-me puslapyje "Class-ified" skyrij, kur siuloma daug vairių gerų bargejū.

VISUOSE BIZNIO reikaluose naudokitės Naujienu aukštos vertybės classified skyriaus pa-tarnavimu pašaukdami arba at-veždami:

CANal 8500

"NAUJIENOS" 1739 S. HALSTED STREET Chicago, Ill.

LIETUVIŠKŲ VARDŲ ŠITAME SARAŠE TIKRAI NĖRA —

Nes Negaunam Po \$75,000 Algos Į Metus

Lietuviškų vardų žemiau pateiktame saraše nėra. Nėra todėl, kad mūsų tarpe nesiranda laimingi žmonės, kurie gauna po \$75,000 ar daugiau į metus.

Šios savaitės pradžioje Federalės Valdžios išdo departamentas paskelbė sarašą visų žmonių, kurie 1938 metais gavo algas siekiančias \$75,000 ar aukščiau. Pasirodo, kad jų yra nemažai.

Aukščiausią algą Amerikoje gauna Francis A. Countway, prezidentas Lever Brothers firmos, kuri gamina visokius miltų preparatus (Lifebuoy muilą, Rinso, etc.) Jis gavo \$469,713.

Antrą aukščiausią algą gauna Thomas J. Watson, prezidentas International Business Machines Corporation. Jo "pėdė" kas savaitę buvo ir galbūt tebėra \$8,500, per metus — \$453,400.

Toliau, iš išdo departamentų skaitinių pasirodo, kad 17 žmonių gauna \$200,000 arba daugiau į metus, o 400 parsineša namo po \$100,000 ar daugiau.

Iš moterų aukščiausią algą gauna filmų aktorė Claudette Colbert. Ji gavo \$301,944. Net mažytė Shirley Temple 1938 metais uždirbo \$114,848, o pernai rodos jos "pėdė" buvo dar didesnė.

Aukščiausia Alga Chicagoje

Aukščiausią algą Chicagoje gauna biznierių Kenneth G. Smith, prezidentas Pepsodent bendrovės. Jam bendrovė išmokėjo \$155,806.

Bet dešimtimis tukstančių algas skaito ne jis vienas. Štai sarašas chigiečių, kurių algos viršija \$75,000:

Kitos Aukštos Algos Chicagoje

BLACKETT - SAMPLE - HUMMERT, INC. — Hill Blackett, pirm., \$120,000; J. G. Sample, ižd., \$120,000; E. F. Hummert, vice-pirm., \$140,625. BORG-WARNER CORPORATION — C. S. Davis, pirm., \$84,875; H. E. Blood, vice-pirm., \$97,625.

BRINK'S, INC. — Frank Allen, pirm., \$85,119; John D. Allen, vice-pirm., \$85,119.

CARDWELL WESTINGHOUSE COMPANY — J. R. Cardwell, pirm., \$89,015.

CONTINENTAL ILLINOIS NATIONAL BANK AND TRUST COMPANY OF CHICAGO — Walter J. Cummings, pirm., \$100,550.

CRANE COMPANY — Charles B. Nolte, pirm., \$80,550. R. R. DONNELLEY & SONS CO. — C. G. Littell, pirm., \$105,606.

GENERAL OUTDOOR ADVERTISING CO., INC. — Burnett W. Robbins, pirm., \$75,120.

HALES & HUNTER CO. — C. S. Woolman, vice-pirm., \$159,684.

HOUSEHOLD FINANCE CORPORATION — B. E. Henderson, pirm., \$125,165.

JEWEL TEA CO., INC. — M. H. Karker, pirm., \$88,637.

LADY ESTHER, LTD. — Syma Busiel, pirm., \$96,000; Alfred Busiel, vice-pirm., \$96,000.

LORD & THOMAS, INC. — David M. Noyes, vice-pirm., \$80,565; Sheldon R. Coons, executive vice-pirm., \$108,921.

MARS, INC. — Mrs. E. V. Mars, pirm., \$120,000.

MONTGOMERY WARD & CO., INC. — S. L. Avery, pirm., \$100,450; R. H. Fogler, pirm., \$84,541.

NEWS SYNDICATE CO., INC. — R. C. Holliss, antras vice-pirm., \$114,597; R. T. Wilken, advertising manager, \$114,597; H. V. Deuell, managing editor, \$114,597; M. Annenberg, circulation director, \$114,597.

NORTHWEST ENGINEERING COMPANY — L. E. Houston, pirm., \$100,000.

PEPSODENT COMPANY — Kenneth G. Smith, pirm., \$155,806.

SEARS, ROEBUCK & CO. — Robert E. Wood, pirmininkas, \$98,076.

A. E. STALEY MANUFACTURING COMPANY — Augustus Eugene Staley, \$91,123.

TRIBUNE COMPANY — W. E. Macfarlane, business manager, \$92,500; L. H. Rose, circulation manager, \$100,000.

Streikuojia Hammondo Fabriko Darbininkai

I streiką šiomis dienomis išėjo 100 darbininkų, dirbančių Metals Refining Company dirbtuvėje, 1717 Summer avenue, Hammond, Ind. Jie reikalauja algų pakėlimo ir geresnių darbo sąlygų.

Per pikietininkų linijas į dirbtuvę vakar rytą bandė įvažiuoti du trokai su reikmenimis, bet abu buvo sulaikyti.

CHICAGO. — Maisto konvencijoje gražuolės bando patiektas "patrovas"

MEMPHIS, TENN. — Ledai Missisipi upėje, kai temperatūra nukrito iki 6 laipsnių žemiau nulio.

Naujos Aukos Vilniaus Lietuvių Reikalams

SLA 178-ta Kuopa, Mount Greenwood, per p. M. Janulienę \$15.00
J. Petrauskas 2.00
Buvo paskelbta \$675.35

Viso yra \$692.35

Aukotojams širdingai ačiū! KOMITETAS VILNIAUS KRASTUI SELPTI

(Aukos reikia gauti finansų sekretoriui A. Ambrozevičiui, 739 S. Halsted St., Chicago; akis ir money orderius reikia išrašyti išdininko, P. Millerio, vardu. Visos aukos greitai paviliojamos per spaudą).

5,223 Šeimynos Gauna Pašalpą Chicagoje

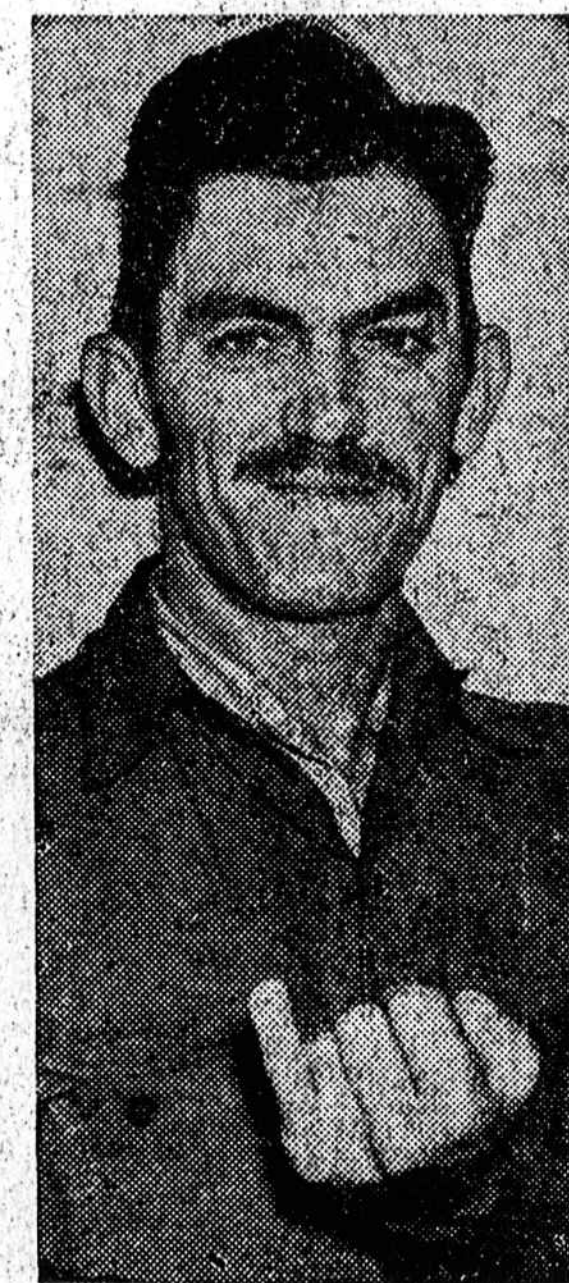
Bedarbių Skaičius Mažėja.

Chicagos Šelpimo Administracija skelbia, kad šelpiamų šeimynų skaičius Chicagoje mažėja.

Birželio mėnesį pašalpa buvo mokama 115,668 šeimynoms, o pereinamojo mėnesio — 95,223 šeimynoms.

W. P. A. administracija taipgi skelbia, kad pereinamojo mėnesio Chicagoje turėjo 108,537 bedarbių-darbininkus, o gruodžio mėnesį jų skaičius sumažino iki 53,322. Dalį darbininkų atleido, o dalis pasitraukė, gavę darbus dirbtuvėse ir kitur.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

BROWNSVILLE, TEX. —

Jack Hollingsworth judina mažąjį pirštą, kurį jis buvo praradęs geležinkelio nelaimėje. Trims valandoms praėjus po nelaimės daktaras prisiuvo nutrauktą pirštą, kuris prigijo.

AUTOMOBILIŲ NELAIMĖS

Mirė Penki Žmonės —

Automobilių nelaimėse vakar ir užvakar žuvo sekami žmonės:

31 metų Arthur Peglow, iš North Chicago; 35 metų William Korn, 2843 W. 71st st. (B. and O. traukinys sudaužė jo automobilį prie 71st ir Bell avenue); Joseph Kolata, 45 metų harveyletis, nuo 5825 Lathrop avenue; George Shaw, 34, chigagietis, nuo 4026 Ohio street, ir 75 metų Gustaw Sandin, 6047 So. Carpenter str.

Iš Lietuvos Atvažiuoja A. Slaustas

Išplaukė iš Švedijos Sausio 19.

"Naujienos" gavo pranešimą kabeju iš Gothenburgo, Švedijos, kad Amerikon atvažiuoja Lietuvos gyventojas, Albertas Slaustas, iš Biliuniškių kaimo, Papilės pašto, Šiaulių apskrįčio. Jis išplaukė iš Gothenburgo sausio 16 d., švedų laivu, "Drottningholm" ir New Yorką pasieks apie sausio 29 d.

P-as Slaustas atvažiuoja pas savo seserį, p. Mana Soloski, 1134 S. Justine St., Chicago.

Kalbės Studentams Apie Lietuvą

Šiandien po pietų p-ia J. Daužgardienė, Lietuvos konsulo p. Daužvardžio žmona, kalbės apie Lietuvą Chicagos Universiteto studentų T. E. O. seserijai.

Atsirado Geras Samarietis

Davė Berniukui Kraujo.

Pirmadienio "Naujienose" tilpo pranešimas, kad apskrįčio ligoninės daktarai prašo kraujo 11 metų ciceriečiui, David Zuck'ui, nuo 5920 W. 30th st. Berniukas serga pragaistinga kaulų liga. Jis būtų miręs, jei greitai nebūtų gavęs kraujo nuo žmogaus, kuris sirgo ta pačia liga ir pasveiko.

Geras samarietis atsirado. Tai buvo 18 metų Robert Whalen, nuo 115 Wildwood Road, iš Lake Forest, Ill. Jisai atėjo ligoninėn ir sutiko nelaimingajam berniukui atiduoti dalį savo kraujo.

VAKAR CHICAGOJE

● Vakar 9-tą valandą ryto Chicago pravažiavo traukinys su pereinamojo mėnesio senatoriaus W. E. Borah kunu. Jis vežamas iš Washingtono į Boise, Idaho, laidotuviams. Kuną lydi delegacija senatorių ir atstovų bulo narių.

● Prokuratūros policija vakar vėl suėmė kelis pereinamojo valdininkus už baliotų keitimą. Šį kartą suimtieji yra iš 38-to precinkto, 28 wardo, ir iš 25-to wardo.

● Ties 1300 W. Madison st., kas tai pašovė Texas valstijos gyventoją, James Berthal. Policija jį paguldė bridevell ligoninėje ir daro įvykio tyrinėjimą.

● Nežinomi piktadariai iššaukė Dr. K. D. Browną, 5501 Prairie avenue, "pas pacientą". Kelyje jie daktarą sustabdė atėmė \$10, žiedą, laikrodėlį — ir automobilį.

● Iš buto adresu 1945 North Francisco avenue kas tai pavogė pašto ženklų kolekciją, įvertinama iki \$3,000. Ji priklausė 70 metų Pranu Pókornij. Jis kolekciją rinko per 40 metų.

● Už narkotikų pardavinėjimą federalė valdžia suėmė 56 metų moteriškę, Elaine Battier Baldwin, 1401 E. 57-th st. Ji yra žmona pašto patarnautojo, Jay D. Baldwin.

● Nuomininkų teisme teisėjas Kula paskyrė \$200 pabaudą namų savininkei, Miss Jeanette Goldberg, 4119 Lake Park avenue. Ji buvo nubausita už nešildymą nuomininkams butų laike pereinamojo šalčio.

● Federalis mokesčių kolektorius Chicagoje, Carter Harrison, skelbia, kad pereinamojo valdžia surinko Highland Parko gy-Chicagos distrikte apie \$65,000.

500,000 mažiau mokesčių, negu 1938 metais. Visų kitų mokesčių suma nupulė išėjus mokesčius už gėrimus. Jų valdžia surinko apie \$20,000,000, \$800,000 daugiau negu užpernai.

● Evanstone vakar nusižudė pramonininkas, Lawrence F. Schmidt. Kunas buvo atrastas Sheridan Plaza viešbutyje, kur jis nusišamdė kambarį ketletą valandų prieš įvykį.

● Maxwell nuovadoj sėdi taxi soferis, Fred Tallman, 7041 So. Ada st. Išmetinėja sau, kad pasidavė pagundai. Jis aiškina, kad buvo taip. Į jo taxi įsėdo William West, Forest Parko gyventojas, ir įsakė jam, Tallmanui, važiuoti į alinę Southside iš čia į kitą, į trečią, ir tt. Westas nebuvo labai blaivus, ir ėmė mėtyti savo pinigus, kurių turėjo \$133. Tallmanas pagalvojo, "jei Westas nori jutos mėtyti, tai aš jam pagelbėsiu." Westą sumušė, pinigus atėmė ir išmetė iš taxi.

● Ant leduoto šaligatvio paslydo ir mirtinai susižeidė 34 metų Armand J. Scarpelline, 310 Railway st., Highwoode.

● Grindų šlavėja apskrįčio teisme vakar gavo barti už tai, kad pergerai savo darbą atliko. Bevalydamas teisėjo kambarį, ji išmetė surudijusios vielos gabalą, kuris figuravo kaip įrodymas svarbiojo byloje prieš B. and O. gelžkelį. Skundėjas tvirtino, kad jo kofa užkliuvo už tos vielos jis pavirto ir nukrito po traukiniu prarasdamas ranką. Laimėjo \$17,000 nuosprendį, nežiurint, kad vielgalio nebuvo.

● Už netikusį čekių platinktorius Chicagoje, Carter Harrison, skelbia, kad pereinamojo valdžia surinko Highland Parko gy-Chicagos distrikte apie \$65,000.

PLYMOUTH, MICH. — R. R. Purcell, kuri pateko į bėdą dėl nesumokėjimo "social security" mokesčių.

NEW ORLEANS, LA. — James Noc, kandidatas į gubernatorių, kuris liko areštuotas už bandymą nufotografuoti balsavimo vietas.

Dizzy Dean, pasižymėjęs beisbolininkas, kurio alga liko nukirsta 50 nuoš.